

Κόνιτσα

“ΚΟΝΙΤΣΑ” ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΚΟΝΙΤΣΗΣ
ΕΠΙΔΙΟΣ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΣ
ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΚΟΝΙΤΣΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΑ ΒΥΣΙΝΗ & ΚΑΪΡΗ 2
ΑΘΗΝΑΙ

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 1949

ΑΡ. 89 - 90, ΕΤΟΣ Η'

ΚΡΟΥΣΚΟΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ

Κόνιτσα

KONITSA

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΚΟΝΙΤΣΗΣ

*Εκδιδόμενον ἐν Ἀθήναις ὑπὸ τοῦ Συνδέσμου Κονιτσιωτῶν «Ο ΑΩΣ»

ΓΡΑΦΕΙΑ: Βύσσης καὶ Καΐρη 2 — ΑΘΗΝΑΙ

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

*Εσωτερικοῦ : Δρ. 100 — Κοινωτήτων: Δρχ. 150 — *Εξωτερικοῦ: Δολλάρια 8
Διὰ τοὺς κατοίκους τῆς περιοχῆς Κονίτσης δρχ. 75

Διευθυντής: ΑΛΕΞ. ΛΑΜΠΡΙΔΗΣ, Αγίας Ζώνης 48 — Αθήναι

Τυπογραφείου: Κ. Αθανασίου, Αριστοφάνους 9 — Περιστέρι

*Ανταποκριτής ἐν Κονίτσῃ: ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΕΥΘΥΜΙΟΥ

*Αντιπρόπος ἐν Ιωαννίνοις: ΑΡ. ΠΥΡΡΟΣ δικηγόρος, δδός Μπότσαρη τηλ. 654

» ἐν Θεσσαλονίκη: Κ. ΛΑΜΠΡΙΔΗΣ ιατρός, δδός Ικτίνου 4, τηλ. 78.949

*Εμβόσματα: ΔΗΜ. ΜΗΛΙΓΚΟΝ, Λεωφ. Αλεξάνδρεας 83 (Τομεύς 70)

*Άλλη λογοταφία : ΑΛΕΞ. ΛΑΜΠΡΙΔΗΣ Αγίας Ζώνης 48 — Αθήναι

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΚΩΝ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ	: Γλέντι στὸ Παλιοσέλι
ΓΕΩΡΓ. ΚΟΛΟΒΟΥ	: Όρεινή Ἐλλάδα
ΓΙΑΝ. ΛΥΜ.	: Παζαριοῦ ἀνατομή
ΑΝΑΣΤ. ΕΥΘΥΜΙΟΥ	: Πρὸ ἑκατονταετίας
ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΠΑ·Ι·ΣΙΟΥ	: Ἐνθυμήματα ἐπαρχίας
ΒΑΣ. ΝΙΚΟΠΟΥΛΟΥ	: Στὸν κάμπο
ΣΤΑΥΡΟΥ ΓΚΑΤΣΟΠΟΥΛΟΥ	: Ἐπιστολὴ
ΓΕΩΡΓ. ΒΛΑΧΟΥ	: Οἱ βλάχοι τῆς Βούρμπιστης
Τοῦ ἀνταποκρίτοῦ μας	: Νέα ἀπ' τὴν Πατρίδα

‘Οραματισμοὶ γιὰ τὸ μέλλον

’ΟΡΕΙΝΗ ΈΛΛΑΔΑ

Τοῦ κ. Γεωρ. Κολοβοῦ

Τὸ γύρισμα στὰ περασμένα, ἡ σταχυολόγηση τῶν ζωηρῶν παιδικῶν ἀναμνήσεων καὶ ἡ ἀξιολόγησή της κατὰ κάποιο τρόπο γιὰ τὸ ξαναζωντάνεμα τοῦ ὄρεινοῦ χωριοῦ εἶναι τὸ σημερινὸ μας θέμα.

Βρισκόμαστε στὰ τελευταῖα χρόνια τῆς Τουρκοκρατίας.

Στὰ Ζαγοροχώρια ἡ δουλεία δὲν πίεζε βαρειὰ τὰ στήθη τῶν κατοίκων, γιατὶ ἐκπρόσωποί της ἦταν οἱ περαστικοὶ τζανταρμάδες (χωροφύλακες) ποὺ ἔφερναν τὶς διαταγὲς τῆς κεντρικῆς διοίκησης καὶ οἱ μουχτάρηδες, δοκιμασμένοι χωριανοὶ στὸ χειρισμὸ τῆς εἰσπραξῆ τῶν κρατικῶν φορολογιῶν, τῆς δημόσιας ἀσφάλειας καὶ τῆς φιλοξενίας στὸ ἀμιλκὸ (κοινοτικὸ ξινῶν).

“Ολη ἡ ζωὴ τῶν χωριῶν ἦταν ὄργανωμένη ἀνεξάρτητα ἀπὸ τοὺς κατακτητές καὶ ἡ κοινωνική, θρησκοεκπαιδευτική, οἰκονομική, γεωργοκτηνοτροφική, ύγειονομικὴ κλπ. ἀνάπτυξη καὶ πρόνοια ρυθμίζονταν ἀπὸ τὴ δημογέροντία. Οἱ δημογέροντες προτείνονταν ὁμόφωνα ἀπὸ τοὺς χωριανοὺς ἢ σὲ περίπτωση ἀντιζηλιῶν ἐκλέγονταν μὲ ψῆφο, κατὰ χρονικὲς περίοδες, καὶ ἀναγνωρίζονταν ἀπὸ τὸ θρησκευτικὸ ἥγειη τῶν Γιαννίνων.

Τότε ὁ ἔγωϊσμός, ἡ μεγαλομανία καὶ ἡ ἰδιοτέλεια δὲν εἶχεν ρίζες στὰ χωριὰ καὶ οἱ συναισθανόμενοι τὴν ἀδυναμία τους γιὰ τὸ ἀξίωμα μὲ διάκριση ἀπόφευγαν νὰ βάλουν ὑποψηφιότητα.

’Αλλὰ καὶ ἡ προτίμηση τῶν πολλῶν κατευθύνονταν στοὺς χωριανούς, ποὺ εἶχαν κάποια προϊστορία στὴν τοπικὴ ζωὴ, σὰν ίκανοὶ δραστήριοι καὶ σταθεροί, μὲ ψυχικὸ σθένος στὶς ἀπόψεις τους, ἀνεπηρέαστοι καὶ προσηλωμένοι στὴν ὄρθη ἐξυπηρέτηση τῶν κοινοτικῶν συμφερόντων.

Οἱ δημογέροντες, ἡληκιωμένοι ἢ μεσήλικες, μὲ τὴν ἀδιάκοπη προσήλωση, μέ-

χρι αὐτοθυσίας, στὴν ἐξυπηρέτηση τοῦ γενικοῦ συμφέροντος, μὲ τὶς δημιουργικές τους συμβουλές, τὴν ὑποδειγματικὴ ζωὴ καὶ τὸ νοικοκυρεμένο μυαλό τους ἔχαιραν μεγάλη ἐκτίμηση τὴν κοινὴ ἐμπιστοσύνη καὶ τὸ σεβασμὸ τῶν κατοίκων.

Γιατὶ μὲ πίστη καὶ ἐνθουσιασμὸ ἀγκάλιαζαν τὸ πολύμορφο ἔργο τους.

Σχεδίαζαν καὶ πάσχιζαν γιὰ τὴ πρόοδο τοῦ χωριοῦ, ρύθμιζαν τὴ κοινωνικὴ ζωὴ, λάμβαναν ἀποφάσεις καὶ δίναν λύσεις στὰ καθημερινὰ κοινοῦ συμφέροντος προβλήματα.

Τὰ κοινόχρηστα (δρόμοι ἐσωτερικοὶ καὶ ἀγροτικοὶ, γεφύρια, πηγάδια, βρύσες, στέρνες λούτσες), τὰ ίδρυματα (Ἐκκλησίες, σχολεῖα, ἔξωκκλήσια, κονίσματα), ἡ κοινοτικὴ ἴδιοκτησία (βοσκές, λειβάδια, μαντριά, χωράφιακ μαγαζεία, προστασία τοῦ τοπείου, τῆς ξύλευσις, τῆς κλαδονομῆς), ἡ λειτουργία τῶν κοινοτικῶν ὑπηρεσιῶν (Γιατρός, δύο παπάδες στὶς δύο ἐνορίες, Ἐλληνοδιδάσκαλοι, δάσκαλοι δύο Δημοτικῶν Σχολείων Ἀρρένων καὶ ἐνὸς Θηλέων, ἀγροφύλακες, βοσκοὶ γιὰ τὰ κοινὰ ποίμνια καὶ τὶς κοινὲς ἀγέλες), ἡ ὄργάνωση γιορτῶν καὶ πανηγύρεων, ἡ διαιτησία στὶς φιλονεκείες καὶ ὅσα ἄλλα λειτουργήματα ἦταν ἀποφασιστικὰ γιὰ τὴ προοδευτικὴ πραγμάτωση καὶ τὴν ἡθικὴ ὑπόσταση τῆς κοινωνικῆς ζωῆς στὸ χωριὸ ἀνῆκαν στὴν ὄλοκληρωτικὴ φορντίδα τους καὶ ἀρμοδιότητα.

Αὔτοὶ εἶχαν τὴ διαχείρηση τῶν ἐσόδων τοῦ χωριοῦ ἀπὸ τὸ κληροδότημα τῆς ἀείμνηστης Ἀγγελικῆς Παπάζογλου, τὶς πρόσοδες ἀπὸ τὶς ἐνοικιαζόμενες θερινὲς βοσκὲς καὶ τὰ μαγαζιὰ τῆς Κοινότητος καὶ τὶς δωρεὲς τῶν ξενητεμένων.

Κατάρτιζαν κάποιο προϋπολογισμὸ ἐτησίων ἐσόδων καὶ δαπανῶν καὶ δίναν κάθε χρόνο λεπτομερῆ λογαριασμὸ τῆς

διαχείρησής των σε άλλεπάλληλες συγκεντρώσεις μεγάλου άριθμού χωριανῶν, ὅπου φρόντιζαν, μὲ θυσίαν ἀκόμη τοῦ ἀτομικοῦ τους συμφέροντος, νὰ ἐπιτυγχάνουν τὴ καθολικὴ ἀναγνώριση τοῦ «καλῶς ἔχειν τῶν λογαριασμῶν τῶν».

Ἄλλὰ καὶ κατὰ τὴ θητεία τῆς δημογεροντίας οἱ χωριανοί, ὀλόψυχα καὶ δημιουργικά, πρόσφεραν τὴ συμπαράστασή τους μὲ τὶς γνώσεις τὴν ἐμπειρία καὶ τὸ κομπόδεμα τους, κ' ἔτσι ἡ ἐπιτυχέστερη θεραπεία τῶν ἀναγκῶν ἢ τῶν ἀναφυομένων προβλημάτων ἢ τῶν προγραμματιζομένων ἔργων ἔπαιρνε μορφὴ ὄμαδικῆς πρωτοβουλίας, δράσης καὶ εὐθύνης.

Τρία - τέσσαρα χρόνια, πρὶν ἔλθει ἡ ἐλευθερία στὸ τόπο μας, οἱ δημογέροντες διόρισαν γιὰ δύο χρόνια ἐλληνοδιδάσκαλο - τὸ Λεωνίδα Βαζήμα - ἀπόφοιτο Διδασκαλείου τῆς ἐλεύθερης Ἑλλάδος μὲ ἔγκυκλοπαιδικὴ καὶ παιδαγωγικὴ μόρφωση. Ὁ ἐνθουσιώδης ἔκεινος δάσκαλος ἦταν γεμάτος πνοή, στοργή κι' ἀγάπη, ὑπὸδειγμα ἐργατικότητας, πλαστουργὸς καὶ δημιουργός.

Ρίχθηκε μὲ ὑπερβολικὸ ζῆλο καὶ πρωτοβουλία στὴ δουλειά, μὲ μέθοδο καινούργια στὴ διδασκαλία καὶ μὲ ἐμπρακτες τὶς φροντίδες γιὰ τὴ καλλιέργεια τῶν ἰκανοτήτων τῶν παιδιῶν καὶ τὸ ἀγκάλιασμα τῆς φύσης καὶ τοῦ περιβάλλοντος. Ἐφαρμόζει τὴ μαθητικὴ κοινότητα μὲ τὸ ταμεῖο της, ξανοίγει τὴ «Ράχη» μὲ τὶς ὄμάδες τοῦ μαθητοῦ καὶ μὲ τὸ συναγωνισμὸ τους στὴ ἐπώνυμη βραγιὰ συντηρᾶ τὸ καλοκαίρι καλλιτεχνικὸ σχολικὸ ἀνθόκηπο, δημιουργεῖ μαθητικὰ σπορεῖα, φυτώρια ὁπωροφόρων δένδρων καὶ λαχανόκηπο, διδάσκει τὴ σηροτροφία, προσφέρει μὲ τὸ βιολὶ του τραγούδια καὶ χαρές, τρέφει τὸν ἔθνικὸ παλμὸ ὄργανώνει σχολικὲς γιορτὲς καὶ θεατρικὲς παραστάσεις καὶ μὲ συνεχεῖς ἡμερήσιες ἐκδρομὲς στὰ γειτονικὰ χωρία καὶ μὲ τὶς γυμναστικὲς ἀσκήσεις καὶ τὸ καθημερινὸ ἀπὸ βαθειὰ χαράματα ξύπνημα γιὰ τὴ μελέτη τῶν μαθημάτων στὰ κοντινὰ τοπεῖα τονώνει τὸ μαθητικὸ ἐνδιαφέρον καὶ τὸν ἐνθουσιασμὸ τῶν παιδιῶν, ποὺ δὲν ξεκολλοῦν ἀπὸ τὸ σχολειὸ καὶ τὸ δάσκαλό τους.

Ἐτσι τὸ σχολειὸ ἀγαπήθηκε, τὸ χω-

ριὸ ἀπόκτησε ὄμαδικὴ μαθητικὴ ζωὴ ἔμειναν στὸ περιθώριο ριζωμένες κακὲς συνήθεις, καὶ διαμορφώνονταν στὸ καλύτερο ὁ χαρακτῆρας καὶ ἡ προσωπικότητα τῶν μαθητῶν.

Ἄλλὰ ὅλα αὐτὰ εἶχαν καὶ τὸν ἀντίχτυπό τους σὲ μεμψιμοιρίες, γιατὶ οἱ γέροντες κατάκριναν τὴν ἐξωσχολική τακτικὴ τοῦ δασκάλου σὰν ἐπιζήμια στὴν ἐκμάθηση τῆς γλώσσας καὶ στὴν ἀπόκτηση γνώσεων κατὰ τὸ ἐπίσημον πρόγραμμα διδασκαλίας. Καὶ οἱ κατηγορίες αὐτὲς πήραν «σάρκα καὶ ὄστα» γιγαντώθηκαν μετὰ τὴν ὀλοήμερη σχολικὴ γιορτὴ τῶν ἐξετάσεων τοῦ δεύτερου χρόνου, στὴ πλακόστρωτη αὐλὴ τῆς κεντρικῆς Ἐκκλησίας κάτω ἀπὸ τὸ βαθὺ ἵσκιο τῆς κληματαριάς, ἐνισχυμένης μὲ φρέσκους κλάδους λεύκας.

Ἐκεῖ, στοὺς σοβαροὺς ἐξεταστὲς τῶν γνώσεων προύχοντες, στὴν ἀντιπαραβολὴ ἀπὸ τὰ διδασκόμενα βιβλία, κάποιοι μαθητὲς δὲν εἶπαν ἀπὸ μνήμης καὶ πρόχειρα κανόνες τῆς Γραμματικῆς καὶ τοῦ Συντακτικοῦ ἢ μηχανικὰ τὰ ἐρωτηθέντα μαθήματα, ὅπως ἦταν ἀραδιαστὰ στὰ βιβλία.

Καὶ παρὰ τὸ μεγάλο ἐνθουσιασμὸ τῆς σχολικῆς γιορτῆς καὶ τὴν ὀλόθερμη ὑποστήριξη μαθητῶν καὶ γονέων, ἡ δημογέροντία ἔκρινε ὅτι ἡ ἐκπαίδευση χωλαίνει ἀπὸ τὶς ἐξωσχολικὲς ἀπασχολήσεις καὶ γιὰ τὸ χατῆρι τοῦ στείρου σχολαστικισμοῦ καὶ τῆς ἐτοιμολογίας τῆς καθαρεύουσας δὲν ἀνανέωσε τὸ κοντράττο.

Ἐτσι χάθηκε γιὰ τὸ χωριὸ ὁ πρωτοπόρος δάσκαλος, ποὺ στὰ δύο χρόνια τῆς θητείας του εἶχε δόσει καινούργια πνοὴ στὴ νέα γενιὰ καὶ κάποια στροφὴ προσανατολισμοῦ γιὰ τοπικὴ βιοπάλη τῶν νέων σὰν ἀντιστάθμισμα τῆς φουρτουνιασμένης ξενιτειᾶς.

Οἱ ὀραματισμοὶ του γιὰ τὴ διαμόρφωση τῶν παιδιῶν σὲ πνεύματα ἐνεργητικὰ καὶ δραστήρια, ποὺ μαθαίνουν, ἀπὸ νωρὶς νὰ σκέπτονται, νὰ κρίνουν, νὰ ἐλέγχουν καὶ νὰ μὴ δέχονται ἀβασάνιστα ὅτι τοὺς δίνουν γιὰ νὰ καταστοῦν ἀνθρώποι δημιουργικοὶ καὶ ἐπινοητικοὶ δὲν καρποφόρησαν καὶ ἵσως καὶ μέχρι σήμερα πολὺ - λίγο εἶναι προγραμματισμένο στὴν ἐκπαίδευση.

(Συνεχίζεται)

Παζαριού ἀνατομή

(Συσχετισμὸς σὲ παρένθεση)

Τοῦ κ. ΓΙΑΝ. Λ.

ΙΔ'

Ο, τι εἶχε φτιαχτῆ μέχρι τὰ τότε, ξεχαρ-
βαλάνεται καὶ σβήνει. Κάθε διαφορὰ ἀνάμε-
σα Ἰλλυριοὺς κι' Ἡπειρῶτες ἔξαφανίζεται.
Ποιός λογαριάζει τὰ ληστρικὰ γιουρούσια τῶν
Ἰλλυριῶν μέσ' τὴν κοσμοχαλασιὰ τῶν ἀνθρω-
πομαζωμάτων...

Σκοπεινοὶ καιροί, ἀνάμεσα στὸν 6ο καὶ
τὸν 10ο αἰώνα.

Περνᾶνε χρόνια αἰώνες, ἵσαμε ποὺ νὰ
χωνευτοῦν τοῦτες οἱ ἐτερόκλητες, γεωργοκτη-
νοτροφικές, εἰρηνικὲς κι ἰστορικὰ σχεδὸν «ἀφα-
νεῖς», παλαιοσλαύικες φυλὲς τοῦ Βορρᾶ, τοῦ-
τες «αἱ διάφοροι γλῶσσαι», ὅπως τὶς ἀ-
ποκαλοῦν οἱ βυζαντινοί, κι' ἐννοοῦν «αἱ
διάφοραι φυλαί» (γιὰ τὶς ὅποιες δὲν ὑπῆρχε-
καμμὶ προκατάληψη ἀρκεῖ νὰ γίνονταν ὄρ-
θόδοξοι καὶ νὰ μιλοῦσαν ἑλληνικὰ) στὴν πολι-
τική, θρησκευτικὴ καὶ κοινωνικὴ ὑπόσταση τοῦ
βυζαντινοῦ.

«Οἱ μετακινήσεις τῶν λαῶν κατὰ τὸ Με-
σαίωνα καὶ ἡ διάδοση τῶν νεολατινικῶν καὶ
σλαυικῶν γλωσσῶν, δὲν ἀσκησαν μεγάλη ἐπί-
δραση στὴ μορφολογικὴ διάπλαση τῶν λαῶν
τῆς περιοχῆς αὐτῆς... Στὴν ἀπόλυτη πλειονό-
τητά τους οἱ λαοὶ αὐτοί, εἶναι ἀπόγονοι αὐ-
τόχθονος πληθυσμοῦ».

Τὸ καμίνι δουλεύει. Ἀναμοχλεύει. Δισ-
λύει. Παλεύει. Κι' ἀνασυνθέτει. Ἐναγώνιες κι'
ἀπελπισμένες πολλὲς φορὲς προσπάθειες, ἐ-
νὸς ζωντανοῦ ὄργανισμοῦ γιὰ νὰ ἐπιβιώσῃ
στὶς ἀνεξιχνίαστες ἀπὸ γρηγορώτερα δυνατό-
τητες.

Ἄξεκαθάριστο ἀκόμα φεουδαρχικὸ κα-
θεστώς, λαϊκὸ καὶ μοναστηριακό. Κάθε λο-
γιῶν οἱ δυνατοὶ καὶ οἱ κατεπάνω τοῦ Βυζαν-
τίου, ἀρχοντες κι' ὄφφικιάλιοι, πολιτικοὶ κι'
ἐκκλησιαστικοί, Πρωτονοτάριοι, Κλεισουράρ-
χες, Τουρμάρχες, μεριάρχες, κομισκόρτες,
χαρτουλάριοι, δομέστοιχοι, δρουγγάριοι, κό-
μητες, κένταρχοι τῶν σπαθαρίων... Πρωτοσπα-
θάριοι καὶ σπαθαροκαντιτάτοι, ίσόδιοι στὴν

ἀρχή, ἀργότερα ὅμως καὶ κληρονομικοί, ἐντα-
γμένοι μὲ τὸν καιρὸ στὰ θέματα, τὰ καπετα-
νίκια, τὰ χαρτουλαράτα καὶ τὶς ἀρχοντίες,
αὐτοῦ τοῦ χώρου, ἀπ' τὴν ἀσταμάτητη πλημ-
μυρίδα τῶν λαῶν, αὐτόχθονων, βυζαντινῶν,
σλαύων, ἀρβανιτάδων, φράγγων καὶ «Σερβανι-
τοβουλγαρόβλαχων» ἐπέξεργάζονται μὲ ποικι-
λόμορφους μηχανισμοὺς ἔξαναγκασμοῦ (ποὺ
τοὺς παρουσιάζουν ἐντεχνα σὰν εἶδος «προ-
στασίας καὶ προνοίας»), τὸ μεγάλωμα τοῦ
πλούτου καὶ τῆς ἐπιρροῆς των καὶ τὴν ἀπο-
πτώχευση τῶν πενήτων. Τῶν δουλοπάροικων
(ἀπογραμμένων καὶ ὅχι) κι' ἐλευθέρων καλ-
λιεργητῶν. Κι' εἶναι μιὰ ἐποχὴ ποὺ ὄπωσδήπο-
τε ἡ γῆ ἀποτελεῖ τὸ θεμελιακὸ ρυθμιστὴ τῶν
κοινωνικῶν σχέσεων καὶ τὸ κριτήριο τῆς κοι-
νωνικῆς διάκρισης.

Ἐξουθενωμένοι οἱ πένητες, ἀπ' ὅλες τὶς
μπόρες, καὶ τὸ ἄγχος τῆς ἐπιβίωσης, παίρ-
νουν τὰ μάτια τους, παρ' ὅλες τὶς ἀπαγορεύ-
σεις τῆς μετακίνησης. Κουρέλια ποὺ σέρνον-
ται καὶ δὲν λογαριάζουν «νόμους καὶ κυρώσεις»
φτάνουν ἔξω ἀπ' τὰ κάστρα (τὶς διαμορφού-
μενες τότε πολιτεῖες), πότε ἀγριεμένοι ἐπανα-
στάτες ποὺ ἐτοιμάζονται νὰ συντρίψουν, πότε
ἔξαθλιωμένοι ζητιάνοι, ποὺ ἐκλιπαροῦν. Σφίγ-
γονται οἱ καρδιές, τῶν καλοκαθισμένων πάνω
μτεὺς γουλάδες καὶ τὶς βίγλες τῶν κάστρων
καὶ τὶς λόντζες τῶν ἀρχονταρικίων. Καὶ φουν-
τώνει τὸ βουβὸ κείνο κῦμα τῆς «κατακλυσμι-
κῆς καταστροφῆς». Οἱ βυζαντινοὶ αὐτοκράτο-
ρες, ἐπιζοῦν σ' αὐτὴν τὴν ἀρμαγεδώννα μὲ τὶς
«καλὲς προθέσεις». Πίσω ἀπ' τὴν ἔξαθλιωση
τῶν καλλιεργητῶν καὶ τὴν ἔξαφάνιση τῶν «ἐ-
λευθέρων» καραδοκεῖ ἡ ἔξασθενιση τῶν ἐφε-
δρειῶν τοῦ στρατοῦ. Οἱ «Νεαρὲς» ἡ μιὰ ὕστερ
ἀπ' τὴν ἄλλη, πότε ρυθμίζονται, πότε ἀπει-
λῶνταις, δείχνουν προσπάθεια νὰ σταματήσῃ
τὸ κακό, νὰ ἐνισχυθῇ ὁ λέφτερος καλλιεργη-
τῆς στὸν κοινωνικὸ τρόπο παραγωγῆς μέσ' τὶς
Μητροκωμίες, (πούταν ἀντίθετα μ' ὅτι συνέ-
έαινε στὴν ἄλλη 'Ελλάδα, ὁ κανόνας σὲ τοῦ-

το τὰ μέρη), νὰ λείψῃ τὸ «ἄρπαγμα» τῶν Ευνατῶν μὲ τὶς περιφερόμενες ὄρδες καὶ τοὺς Εὐκελλαρίους. Δὲ βαρύεσαι. Μάταιος κόπος. Ἀλλὰ καὶ πότε οἱ «ἀγαθὲς προθέσεις» τῆς Πολιτείας σὰν ἔρχονται σὲ σύγκρουση μὲ τὸ «συμφέρον» τοῦ κατεστημένου τελεσφοροῦν;

Στὶς ἀπόμακρες ἐπαρχίες οἱ δυνατοί, μικροὶ καὶ μεγάλοι, λαϊκοὶ καὶ ἐκκλησιαστικοί, συνασπίζονται ἐνάντια στὸ Κέντρο. Παλεύουν τὸ Κέντρο, καὶ φτιάχνουν στὰ μέτρα τους τὸ ἀποκεντρωμένο παρακράτος, γύρω ἀπ' τὶς πρώτες πολιτεῖες ποὺ σχηματίζονται κοντὰ στὰ κάστρα καὶ τοὺς τόπους «τῶν Μεγάλων Παζαριῶν». Μὲ τὴν ἐπαρχιακὴ ἀριστοκρατία, τοὺς Καστρινούς, τοὺς βουκελλάριους, τοὺς ντόπιους μεταπράτες χριστιανοὺς κι' ἔβραίους καὶ τοὺς κάθε λογῆς πρόσφυγες, φυγάδες καλλιεργητές, ξεσπιτωμένους ἐπαρχιώτες, καταδιωγμένους πλούσιους καὶ φτωχούς.

Στὶς πολιτεῖες τοῦτες, ἡ σπιτικὴ παραγωγή, περνάει στὴ φάση τῆς βιοτεχνίας, μέσα στ' ἐργαστήρια, πούναι κρατικὰ καὶ ἴδιωτικὰ κι' ἔχουν ἐνα εἶδος σκλάβους, τοὺς «μίσθιους» νὰ δουλεύουν νυχτοήμερα μὲ μεροκάματο ἔξαθλίωσης. Οἱ ἴδιοι οἱ διοτέχνες κάνουν καὶ τὸν ἔμπορο.

Μεταλλουργία, χαλκουργία, σιδηρουργία, ύελουργία. Εἴδη πολυτελείας (ἀσήμι, χρυσάφι, ἐλεφαντόδοτο). Μεταξουργία. Υφαντουργία μάλλινων καὶ βαμβακερῶν. Βυρσοδεψία. Κηροπλαστική. Σαπουνοποιία... Ὁστόσο γίνονται «κατάσταση» οἱ ἐμπορικὲς συναλλαγὲς τῶν μεγάλων ἀποστάσεων. "Αρτα, Ρωγοί, Γιάννενα, "Αγιος Δονάτος, Κάννινα, Βελέγραδα, Γκλαβινίτσα, Βουθρωτό, Φωτική.

Κι ἀργότερα Κόνιτσα, Μέτσοβο, Φιλιάτες... Κόμποι ζωῆς ἀπ' τοὺς ὅποίους ἄλλοι ἔσβησαν γιὰ πάντα, κι' ἄλλοι ἐπιβίωσαν μέχρι σήμερα. "Ολοι συνδεδεμένοι μὲ κάποια «Παζάρια», μιὰ ἡ δυὸ φορὲς τὸ χρόνο, γιὰ τὶς χοντρότερες συναλλαγές.

(Τὸ ἐπίσημο «Νόμισμα» τοῦ Βυζαντίου, εἶχε πέραση σ' ὅλο τὸν κόσμο καὶ διευκόλυνε τὶς σχέσεις. Κάθε «νόμισμα» εἶχε 12 μιλλιαρίσια καὶ κάθε μιλλιαρίσο εἶχε 12 φόλεις).

Μέσ' τὴν καινούργια τούτη πραγματικότητα στὰ χρόνια τοῦ Δεσποτάτου τῆς Ἡπείρου, ἡ ντόπια λαϊκὴ παράδοση κι' ἡ ζωὴ τῆς ἐπαρχίας χωρὶς τὸ σκληρὸ διοικητικὸ συγκεντρωτισμό, μὲ τὶς ἀπειράριθμες λεπτομερειακὲς ρυθμίσεις τοῦ ἐμπορίου στὸν χῶρο τῆς

Ἄγορᾶς τῶν πρώτων ύλῶν καὶ τῶν ἑτοίμων προϊόντων καὶ στὸ χῶρο τῆς κατανάλωσης, ποὺ ἔφτανε στὰ ὅρια τοῦ στραγγαλισμοῦ, μακριὰ ἀπ' τὰ φράγματα πούχε ύψωσει τὸ σχολαστικό, λεπτολόγο, γιομάτο αὐταρέσκεια, σνομπίσμὸ καὶ δεισιδαιμονία «κατεστημένο» τῆς Πόλης, μακριὰ ἀπ' τ' ἀναρίθμητα, ἀπαραβίαστα ἱερὰ τέρατα καὶ τὶς «δυσσιώνες προφητείες» τῆς χωρὶς χυμοὺς ζωῆς τοῦ Κέντρου, ἀποκτάει αὐτοπεποίθηση, βρίσκει τὸν τρόπο ν' ἀναπτύξῃ τὶς λανθάνουσες δυνάμεις της, νὰ συγκροτήσῃ ἐνα ἡμιαυτόματο οἰκονομικὸ μηχανισμό, νὰ τονίσῃ τὸν ἐλληνισμό της. "Ετσι ξεκαθαρίζονται κάποια 'Εθνικὰ περιγράμματα. Σταθεροποιοῦνται κάποια ὅρια. Διαγράφονται κάποιες «έθνικὲς ἀξιώσεις» τοῦ Νέου 'Ελληνισμοῦ, ποὺ ξεκινοῦν ἀπ' τὴν ἔννοια τῆς ΝΤΕΦΑΚΤΟ δημιουργουμένης «κοινότητας» τῶν πρώτων ἀστῶν, τοῦ ἐλλαδικοῦ τούτου χώρου, μιᾶς κοινότητας, ποὺ δίνει τὴν αἰσθηση ἀσφάλειας κι' ἐμψυχώνει τοὺς κατατρεγμένους, μέσα στὸ αἰνιγμα τῆς κρατικῆς καὶ θρησκευτικῆς «ἐνότητας» τῆς λεγόμενης «οἰκουμενικῆς» βυζαντινῆς κοινωνίας.

Μὲ τὸν καιρό, πυκνώνουν τοῦτες οἱ πολιτεῖες. Βρίσκουν ἐκεῖ ἀποκούμπι κι' οἱ βυζαντινοὶ πρόσφυγες, εἰκονολάτρες στὴν ἀρχή, ἀντιφραγγικοί, κι' ἀνθενωτικοὶ ἀργότερα. Κι' ἀποχτάει ἡ ζωὴ τῆς ἐπαρχίας μιὰ δύναμη αὐτοκαθοριστικὴ κι' ἐνα ρυθμὸ πρωτόφαντο.

.....
«'Αλλ' ἐξόριστος ἐδῶ (νὰ ὅψεται ἡ κακεντρεχής Ξίρηνη Δούκαινα) καὶ δεινῶς ἀνιών οὐδόλως ἄτοπον εἶναι νὰ διασκεδάζω ἐξάστιχα κι' ὀκτάστιχα ποιῶν...
νὰ διασκεδάζω μὲ μυθολογήματα
'Ερμοῦ καὶ Ἀπόλλωνος καὶ Διονύσου
ἢ ἡρώων τῆς Θεσσαλίας καὶ τῆς Πελοποννήσου
καὶ νὰ συνθέτω ιάμβους ὄρθοτάτους
ὅπως θὰ μ' ἐπιτρέψητε νὰ πῶ — οἱ λόγιοι
τῆς Κωνσταντινουπόλεως δὲν ξέρουν νὰ συνθέτουν...».

Παραζαλισμένοι οἱ Φράγκοι ἀπ' τὴν ἀπροσδόκητη νίκη τους σὰν κατάχτησαν τὴν Πόλη, ἀποχαλινώνονται, ἐπιδιώκοντας μόνιμη ἐγκατάσταση στὸ ρόλο τοῦ κυρίαρχου τῆς βυζαντινῆς αὐτοκρατορίας. "Υστερα ἀπὸ ὀχτακόσια τόσα χρόνια χριστιανικοῦ Βυζαντίου, κι' ὕστερα ἀπὸ τόσα κύματα ἀλλόθρησκων καταχτητῶν,

ποὺ ἔρχονταν καὶ παρέρχονταν, ἀπίστευτο σκάνδαλο, στοὺς ἀπρόσφορους χρόνους, στὶς χώρες ποὺ ἡ θρησκευτικότητα εἶχε μιὰν ἄγρια ἔνταση, χριστιανοὶ νὰ καταχτοῦν τὸν τόπο, κι' ὁ Χριστιανισμός τους νὰ μὴ πείθει, σὰ κρίκος ἐνότητας. Κι' ὅσο τὸ σφίξιμο τοῦτο τῶν δυτικῶν ἔφτανε στὰ ὅρια τοῦ πνιγμοῦ (ἄρπαζαν τὸν πλοῦτο τῶν πόλεων, χωρὶς νὰ δίνουν λογαριασμὸ, καὶ μαζύ μ' αὐτὸν ἄρπαζαν τοὺς βιοτέχνες καὶ τοὺς τεχνίτες καὶ τοὺς ἔστελναν στὴ Δύση γιὰ νὰ μεταδόσουν ἐκεῖ τὴν τέχνη τους.

«Οσα βάσανα καὶ τιμωρίας καὶ ὅσους πονηροὺς θανάτους ἐποίησαν οἱ λατινόφρονες τοῖς εἰς τὸ «Ἄγιον» Ορος τοῦ «Αθωνος πατράσι, ούδεὶς εἰδωλολάτρης διώκτης ταῦτα ἐποίησεν»).

τέσσο κι' οἱ ἀστικὲς κοινότητες μετατρέπονταν σὲ ὁμάδες ἀντίστασης. Ἡ «Υπατὴ ἀξίωση κι' ἡ «Εσχατὴ ἐλπίδα. »Ἐπρεπε νὰ κρατηθῆ τοῦτο τὸ καταφύγιο, τῆς «φτιαγμένης ζωῆς».

«Ἐτσι τὰ συνθήματα τοῦ Νέου «Ελληνισμοῦ πυκνώνουν. Πᾶνε πέρα ἀπ' τὸ Χριστιανικὸ Βυζάντιο. Τονίζονται οἱ σχέσεις ούσιαστικῆς ἐνότητας ἀνάμεσα στὸν ντόπιο - μόνιμο πληθυσμό. Ἡ οἰκονομικὴ ζωή. Ἡ γλώσσα. Ἡ κοινὴ παράδοση. Οἱ κοινὲς περιπέτειες. Δυναμώνουν οἱ κοινὲς ρίζες (Καταγωγή. Παλιὰ πρότυπα. Ψυχοσύνθεση καὶ Πολιτισμὸς) ἀνάμεσα στοὺς καστρινοὺς καὶ τοὺς περιχωρίτες... Ἀκούγεται τὸ ὄνομα «Ἐ λ λ η ν α σ, χωρὶς νὰ προκαλῇ ὑστερία φανατικῆς θρησκοληψίας... Συγκροτεῖται σιγά - σιγά, μ' αὐτὸν τὸν τρόπο, μέσ' τὸν «ἔ ν δ ο ξ ὁ μ α σ 6 υ ζ α ν τ i ν i σ μ o»ή νεοελληνικὴ ἐθνότητα καὶ κοντὰ σ' αὐτή, μ' ἀργότερο βέβαια ρυθμό, συγκροτοῦνται σὲ χωριστοὺς γεωγραφικοὺς χώρους, οἱ ἄλλες βαλκανικὲς ἐθνότητες.

Σκληρὴ κι' ἀδυσώπητη ἡ μοίρα τοῦ Βυζαντινοῦ.

Στὰ χίλια τόσα χρόνια τῆς αὐτοκρατορίας, κάποια σιγουρίᾳ καὶ κάποια αἴσθηση κατασταλαγμοῦ, ἔνοιωθαν μόνο οἱ ἄνθρωποι ποὺ ζοῦσαν στὰ κάστρα καὶ στὰ Μοναστήρια.

«Οπουδήποτε ἄλλοῦ, ἡ ζωὴ γιομάτῃ ἐκνευρισμό, φιλυπποψία, μανία καὶ πανικό, ἔμοιαζε μὲ σωστὴ κόλαση.

Πόλεμοι ἀσταμάτητοι. «Εσωτερικὲς ἀναστά-

τώσεις. Κοινωνικὲς ἀναταραχές. Συνεχεῖς ἐπιστρατεύσεις. Δημόσεις ἀπὸ εἰσβολεῖς. Πειρατεία. Ληστεία. Πείνα κι' ἀρρώστειες. Θανατικά. Δογματικὲς περιπέτειες. «Εξανδραποδιστικὲς φορολογίες. «Ἀρπαγὲς κι' αὐθαιρεσίες τῶν κάθε λογῆς «δυνατῶν». «Ἀσύνδετη κι' ἀπομυθωποιημένη κοινωνία. «Ἀσυνέπεια. «Ἐλλειψη εύθυνης, «Ἐρημία. Πολιτιστικὴ ἀποκτήνωση...»

Βάραινε ἡ ἀγωνία καὶ τὸ ἄγχος τῆς ζωῆς κι' ἀναζητοῦσε τὴν «τῆς Μνήμης φυγή». Διέξοδο πρὸς τὴ σιγουριά.

Διέξοδο ύλικό: Τὰ Κάστρα. Οἱ ὄχυρωμένες πολιτείες. Τὰ ὄχυρωμένα παζάρια.

Διέξοδο μεταφυσικό: «Ἡ μοναστικὴ ζωή.

Τὰ κάστρα ὅμως βρίσκονταν σὲ δυσπρόσιτα μέρη. Μακριὰ ἀπ' τοὺς κάμπους. Πάνω στοὺς λόφους. Σκαρφαλωμένα σὲ βράχια.

Γιὰ ν' ἀνεβῆς στὸ Κάστρο τῆς Κόνιτσας ἥθελες μιὰν ὥρα δρόμο. «Ἀνηφορικό. Μαχαίρι. Σούβγαινε ἡ ψυχὴ ἀνάποδα. Δὲν ἦσαν τῆς κάθε μέρας δουλειά.

«Ἐπειτα ἦταν ὁπωσδήποτε περιωρισμένη, τῶν κάστρων ἡ χωρητικότητα. Δύσκολο τὸ βόλεμα γιὰ ὅλους. Οἱ λύσεις δίνονταν ἀνάλογα μὲ τὸ ἔδαφος καὶ κάτω ἀπ' τὴν τρομερὴ πίεση τῶν πραγμάτων. Οἱ καστρηνοὶ δὲν παραχωροῦσαν εὔκολα τὴ βολή τους. Οἱ περιχωρίτες κέρδιζαν μὲ τὴ βίᾳ τὴν «ἀποκατάστασή τους» στὸ χώρο τῆς σιγουριάς. Ἡταν ἐποχὴς ποὺ ἡ σύγκρουση τούτη ἔφτανε στὰ ὅρια τῆς σφαγῆς.

Τὰ σπίτια, ἔτσι στριμωγμένα κολλοῦσαν, τῶνα δίπλα στ' ἄλλο καὶ κρατιοῦνταν, ώς πάλιωναν, μὲ ύποστυλώσεις ἀλλεπάλληλες. Πέτρινα νταγιάκια ἀκουμπισμένα στὴν ἀπέναντι πλευρὰ τοῦ δρόμου, σὲ μορφὴ τόξου. Γιὰ νὰ βολευτοῦν ὅλοι, στένευαν οἱ οἰκοδομὲς κι' ἐπαίρναν δυσανόλογο ὕψος. Σωστὰ τέρατα. Χαμηλά, τὸ ἴσογειο, μιὰ πέτρινη καμάρα, χρησίμευε γι' ἀχοῦρι τῶν ζώων, ποὺ ράδιζαν ἀπ' τὸ δρόμο. Δίπλα, ἡ πέτρινη σκάλα, στενὴ κι' ἐπικίνδυνη, σ' ἀνέβαζε μὲ τρία τέσσερα σκαλοπάτια στὴν ὁξώπορτα, πούταν ξύλινη, καμπλαντισμένη μὲ σιδερένιες ὅριζόντιες λάμες καὶ χοντροκέφαλα καρφιά. Ποῦ νὰ βρεθοῦν χώροι γιὰ αὐλὲς κι' ἄλλα ξανοίγματα; «Ἡ ὁξώπορτα ἀμπαρώνονταν ἀπὸ μέσα, μ' ἔνα μακρύ, χοντρὸ ξύλινο δοκάρι, πούβγαινε ἀπ' τὸν ἔνα παραστάτη καὶ πέρναγε στὸν ἄλλο. Οἱ ἐσωτερικοὶ χώροι (δωμάτια σωστὰ κελιά, ἔξω ἀπ' τὸ ἀρχονταρίκι) ἐπικοινωνοῦσαν μεταξύ

τους κάθετα, μὲ κάτι δλόρθες, δύσκολες, ξύλινες σκάλες ποὺ πέρναγαν μέσα ἀπὸ γκλαβανές. Ποῦ καὶ ποῦ, δταν οἱ συνθῆκες τὸ ἐπέτρεπταν, τὸ τελευταῖο πάτωμα ξέδινε σὲ κανένα χαγιάτι, ἥ μπαλκόνι μὲ πέτρινα φουρούσια.

“Οπως τὸ ἀδιαχώρητο στὸν οἰκισμὸν ἔσφιγγε, καλύπτονταν κι’ οἱ δημόσιοι χῶροι. Πρῶτα οἱ δρόμοι κι’ ἔπειτα τὰ παρεκκλήσια. Μόνο τὰ παλάτια τῶν «κατεπάνω» κι’ οἱ ἐκκλησίες (κέντρο τῶν σκέψεων καὶ τῆς δραστηριότητας τῆς πολιτείας) ἔμειναν ἄθιχτα. Ξεχώριζαν κι’ ἀνάπτνεαν μέσα σ’ αὐτὴ τὴ «γραφικὴ» (ὅπως τὴ βλέπουμε τώρα, ἔξιδανικευμένα, ὕστερα ἀπὸ τόσους αἰώνες) μυρμηγκοφωλιά.

Τὸ κυκλοφοριακὸ πρόβλημα, μὲ τὸ στίβαγμα τοῦτο τῶν οἰκοδομῶν, λύνονταν ἀπὸ ἀπειράριθμες στοές, ποὺ διαμορφώνονταν (διαβόλου σοκκάκια) κάτω ἀπ’ τὶς καμάρες τῶν σπιτιῶν. Κάτι στοές, στενές, χαμηλοτάβανες, σκοτεινές, ποὺ ἔσταζαν ύγρασία κι’ ἀνάδιναν βρῶμα (τὶς περισσότερες φορὲς σὰν χάλαγαν οἱ στοιχειώδεις ἀποχετεύσεις τῶν σπιτιῶν, οἱ στοές ἐτούτες ἔπαιζαν τὸ ρόλο τῆς ἀποχέτευσης). Ἀπὸ δῶ κι’ ἀπὸ κεῖ στοὺς τοίχους τῶν στοῶν, ἔδιναν οἱ πολεμίστρες κι’ ἀπὸ πάνω στὶς καμάρες οἱ ζεματίστρες, ποὺ τὶς ἔλεγαν καὶ καταχύστρες ἥ φονιάδες. Σωστὴ παγίδα, γιὰ τὸν παραπλανημένο ἔχτρο, μέσ’ τὴ σκοτεινιά.

Τὸ νερὸ περιωρισμένο. Θεμελιακὸ πρόβλημα τῆς συμβίωσης. Γιὰ τὶς ώρες ἀνάγκης, τὰ πράγματα βολεύονταν μὲ τὶς στέρνες. Ἀτομικὲς ἥ κοινές. “Ολες καλοστρωμένες στὸ ἔσωτερικὸ μὲ εἰδικὸ κονίαμα ἀπὸ κοκκινόχωμα κι’ ἀσθέστη. Πολλὲς φορὲς οἱ στέρνες ἔξασφάλιζαν καὶ τὴν καθημερινὴ χρήση, στὶς είρηνικὲς ώρες. Πολλὲς φορὲς ὅμως ἀναγκάζονταν οἱ Καστρηνοὶ νὰ παίρνουν νερό, ἀπὸ πηγὲς ἔξω ἀπ’ τὸ Κάστρο. Στὸ Κάστρο τῆς Κόνιτσας, μὶς καταπαχτὴ ύπόγεια, μὲ σκαλοπάτια, κατέβαινε πρὸς τὸ ποτάμι. Θρύλος ἡ ὑπαρξὴ της. Μικρὰ παιδιὰ ψάχναμε νὰ τὴ βροῦμε. Μάταια. Κι’ ἔτρεμε ἥ ψυχή μας, σὰν περπατούσαμε στὸ Κάστρο μὴν ύποχωρήσῃ τὸ ἔδαφος καὶ

βρεθοῦμε στὴ γκλαβανή... Ἡ ἔξοδό της ἔφτανε λίγο πιὸ πάνω ἀπ’ τὸ νερὸ καὶ προστατεύονταν μ’ ὄχυρωμένες σκοπιές χτισμένες στ’ ἀπροσιτα μέρη τοῦ Βράχου. Τούτες τὶς σκοπιές, ως πέρασε ὁ καιρὸς καὶ ξεχάστηκε ὁ προορισμός τους, τὶς ἀποκαλούσαμε «Καλογερικὰ» γιατὶ μοιάζαν μ’ ἀπροσπέλαστα ἀσκηταριά...

Μέσ’ τὸ Κάστρο, μὲ τὸν καιρό, ἀπόμνησκαν ἐλάχιστοι λέφτεροι δρόμοι. Δρόμοι ποὺ σηκώνοντας τὸ κεφάλι σου ψηλά, ἀντίκρυζες, μιὰ χαραμάδα ούρανοῦ ἔτσι σὰν ὄνειρο. “Ἐνα γαλάζιο ούρανὸ καὶ κάτι πουλιὰ πετούμενα. Στενοσκκακα. Μισό, ἔνα, ἐνάμισυ, τὸ πολύ, δυὸ μέτρα πλάτος. Ἀνηφορικά, γιομάτα στροφὲς μὲ καλντερίμια. Στὰ σοκκάκια τοῦτα, στοὺς χρόνους τῶν οἰκονομικῶν ἀναδιαρθρώσεων, φύτρωναν, ἀπὸ δῶ κι’ ἀπὸ κεῖ τ’ ἀργαστήρια... Σκοτεινὰ κι’ αὐτά. Πιεσμένα. Γιομάτα ύγρασία. Σωστοὶ τάφοι τὶς περισσότερες φορές. “Εθαβαν τοὺς ἀργαστηριαραίους μὲ τὸν τρόπο τους.

“Ομοια μὲ κάστρα, ἥσαν κι’ οἱ ὄχυρωμένες πολιτεῖες. Μικροί, συμμαζεμένοι, ἔσώστροφοι οἰκισμοί, ποὺ τ’ ἀκραία σπίτια τους, ἔξασφάλιζαν μιὰν ἀμυντικὴ συνέχεια, κολλητὰ τόνα οτ’ ἄλλο, δίχως ἀνοίγματα ἔξωτερικά. Σωστὸς κλειός. Γύρω ἀπ’ ἔνα ἀσφυχτικὸ κέντρο.

“Εργος βιαστικό, θεμελιωμένο μὲ αἷμα, μὲ ιδρώτα, μὲ βούκεντρο, μὲ κρεμάλα καὶ μ’ ἀτιειλές κάποιων ίσχυρῶν, σὲ δύσκολες ώρες, τὰ Κάστρα.

“Εργο μακροχρόνιας ύπομονῆς, ἀποφασισμένο δημοκρατικά, ἀπ’ τὴν κοινὴ ἀνθρώπινη συμβίωση μέσ’ τὴν διαλεκτικὴ τῆς ἀνάγκης τῶν καιρῶν, οἱ ὄχυρωμένες τοῦτες πολιτεῖες. “Οπου δὲν ὑπῆρχαν κάστρα κι’ ὄχυρωμένες πολιτεῖες, ἥ ἀνάγκη, ἔδινε στὰ σπίτια τὴ μορφὴ τοῦ φρούριου. “Οποὺ ἦταν δυνατὸ ψήλων οἱ τοῖχοι μὲ τὶς πολεμίστρες — σωστὸ Κάστρο — κι’ ἔβγαιναν ψηλά, πολὺ ψηλὰ τὰ παράθυρα κι’ οἱ ἔξωστες...

Τὰ Κάστρα κι’ οἱ ὄχυρωμένες πολιτεῖες, ὅμως ἔφταναν στὸ ἀδιαχώρητο. Ἡ ἐπέχτασή τους δύσκολη. Κι’ ἔπικινδυνη...

(Συνεχίζεται)

Τὰ πρὸ ἑκατονταετίας

Τοῦ κ. Ἀναστ. Εὐθυμίου

('Απὸ τὴν Τουρκο - Ἑλληνικὴ ἐφημερίδα Γιάνγια -
Ιωάννινα, καὶ ἄλλας ἐγγράφους πηγάς). Μάΐος 1869

Εἰσπράκτωρ τῶν νοφουζίων (φόρου) στρατολογίας ἐν Κονίτσῃ τυγχάνει ὁ Νικόλαος Λίτος.

26-5-1869. Πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ἐπεσκέφθη τὴν Κόνιτσαν ἡ Α.Ε. ὁ Γενικὸς Διοικητής.

12 Ιουνίου 1869. Ἀνεχώρησε διὰ Κόνιτσαν ἡ Α. Ἐξοχότης ὁ Μουτεσαρίφης Ιωαννίνων Ἰτζεδίν - Σίρ - Πασᾶς.

12 Ιουνίου 1869. Ὅπο τῆς Α.Ε. τοῦ Γενικοῦ Διοικητοῦ ἡμῶν, ἀπεστάλησαν (ἐξ Ιωαννίνων) ὅπως διανεμηθῶσι δωρεὰν εἰς τοὺς μαθητὰς τῆς Ἐπαρχίας Κονίτσης 300 Ἀλφαβητάρια 200 Ἀναγνωσματάρια τῆς Ἀραβικῆς, 100 Κατηχήσεις, 50 ἐγχειρίδια Ἡθικῆς, 50 Γραμματικαὶ Τουρκοπερσικαὶ καὶ 50 ἐγχειρίδια Περσικὰ (Συμβουλαὶ Σοφῶν).

12 Ιουνίου 1869. Οἱ ἀξιότιμοι κ.κ. Νουρεδίν Βένης ἐκ Κονίτσης καὶ Βασιλάκης Λιάμπεης Ιωαννίτης (καταγόμενος ἀσφαλῶς ἐκ Κονίτσης) διωρίσθησαν μέλη τοῦ Γενικοῦ Συμβουλίου τοῦ Βιλαετίου (Γεν. Διοικήσεως).

3-7-1869 (5 Ρεμπ. Ἀχὴρ 1286 φύλλον ἐφημ. 7). Ἐκ Κονίτσης γράφουσιν ὅτι, ὅπως οἱ κάτοικοι ἀπαλλαγῶσι τῶν δυσκολιῶν ἃς ὑφίσταντο, ἔνεκα τῆς ἐνώπιον τῆς πόλεως ἐκείνης κατερειπωμένης γεφύρας ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Βωϊούσης καὶ τῶν κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ χειμῶνος ρεόντων πολλῶν καὶ ὄρμητικῶν ύδάτων, συνεπεία τῶν ὅποιων αὕτη κατηρειπώθη προηγουμένως, καὶ ὡς ἐκ τούτου οἱ διαβάται ὑπέφερον μεγάλας δυσχερείας, ἥρξατο ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ τούτου ἡ κατασκευὴ νέας θολωτῆς γεφύρας διὰ τῶν ὑπὸ τὴν Αὐτοκρατορικὴν δαψιλῆ Αἰγίδα χορηγηθέντων παρὰ τοῦ Δημοσίου Ταμείου βοηθητικῶν χρημάτων, ὡς καὶ διὰ τῶν παρὰ τῶν προκρίτων καὶ φιλοπατρίδων προσενεχθέν-

των. (Γράφουσιν ἐκ Κονίτσης) ὅτι κατὰ τὴν περὶ ἡς ὁ λόγος πόλιν ἄφιξιν τῆς Α. Ε. τοῦ Μουτεσαρίφου Ιωαννίνων Ἰτζεδίν Πασσᾶ πρὸς δημοπρασίαν καὶ ἐνοικίασιν τῷ νδεκάτῳ ἥρξατο ἡ ἐπισκευὴ καὶ ἡ ἀνέγερσις κομψοπρεπῶς τοῦ εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ τεμένους τοῦ Χουσεῖν Σιάχ καὶ ἀπὸ πολλοῦ κατερειπωμένου σχολείου ἐκ τοῦ περισσεύματος τῶν εἰσοδημάτων αὐτοῦ. Καὶ ἐπειδὴ τὸ παρὰ τὸ Τέμενος τοῦ Σουλτάν Σουλεϊμὰν κείμενον σχολείον ἦν σεσαθρωμένον καὶ κατερειπωμένον, παρὰ τῷ σχολείῳ τούτῳ ἥρξατο νὰ ἀνεγείρηται νέον καὶ ἐντελὲς τοιούτον, διὰ τῆς ἐπιμελείας καὶ τῶν προσπαθειῶν τοῦ εἰς τὸ Δεργκιάχ (Τεκὲ) τῆς ρηθείσης πόλεως ἐδρεύοντος Τουρμπῆ Μπαμπᾶ Ἐφένδου, Σεῖχου τῆς Ὑψηλῆς Αίρεσεως (Ναξμπεντῆ) καὶ διὰ τῶν προσπαθειῶν τῶν προκρίτων τοῦ τόπου. (Γράφουσιν) καὶ ὅτι τὸ ἐπὶ ἡμισείαν περίπου ὥσαν εἰσέτι μὴ περατωθὲν μέρος τῆς ἀπὸ τῆς πόλεως ταύτης μέχρι τῆς θέσεως Καπάσης μεγάλης γεφύρας παρὰ τὸ χωρίον Λιασκοβίκιον ἔξαρου δυσβάτου ὁδοῦ διάστημα κατασκευάζεται ἥδη καὶ ἐπιδιορθοῦται διὰ τῆς ἐπιμελείας, καὶ τῶν ὑπὸ τῶν κατοίκων καταβαλλομένων προσπαθειῶν, καὶ ἐντὸς ὀλίγου ἀποπερατοῦται.

14 Αὔγουστου 1869. Οἱ τῶν προκρίτων κατοίκων τῆς πόλεως Κονίτσης, Χουσεῖν Βένης, ἐγκατέλειπε καὶ ἐδωρήσατο αὐθορμήτως ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου Ταμείου τὸ ποσὸν 4.400 γροσίων εἰς χαρτονόμισμα. Ἡ τοιαύτη γενναιοδωρία συνάμα δὲ αὐθόρμητος πρᾶξις τοῦ εἰρημένου Βένη ἐστὶν ἀξία παντὸς ἐπαίνου.

4 Σεπτεμβρίου 1869 — Τζεματζὴ οὐλ 'Αχὴρ 1286 (φύλλον ἐφημερίδος Γιάνγια - Ιωάννινα ὑπ' ἀριθ. 16). Προσεγγιζούσης καὶ κατὰ τὸ ἐνεστώς ἔτος τῆς ἐποχῆς τῆς

Ἐνδυμήματα τῆς Ἐπαρχίας Κονίτσης

Τοῦ Ἱερέως ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΠΑΤΣΙΟΥ

Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο	32	1860	'Ἐν τῷ Ἰ. Ναῷ Πέτρου καὶ Παύλου ἐπὶ τῆς ἀκολουθίας ἄγ. Νικάνορος σελ. 44.
1859			«441 (ἔτη) ἔχει ὁ "Ἄγιος Νικάνωρ ὅπου παρέδωκε τὸ πνεῦμα μέχρι τοῦ 1860. Π(αππά) Σταύρος Ἱερεύς».
'Ἐπὶ εἰκόνος ἄγ. Κωνσταντίνου καὶ Ἐλένης ἐν τῷ Μητροπολ. Ναῷ ἄγ. Νικολάου. «Δι' ἔξόδων λάζου Χρ. 1859».	33		37
1859			1860
'Ἐπὶ ἑτέρας εἰκόνος Θεοτόκου Γλυκοφιλούσης ἐν τῷ κελλίῳ Χρυσάνθου. «Ἡ Γλυκοφιλούσα ὑπεραγία θ(εοτό)κε σῶσον ἡμᾶς 1859».	34	'Ἐπὶ εἰκόνος θεοτόκου ἐν τῷ κελλίῳ Χρυσάνθου.	
1860			«1861 Μαρτ(ίου) 8. Δέησις τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ Χρυσάνθου Λαενᾶ. Χείρ Ξήκου Γεωργίου Χιονιαδίτου».
'Ομοίως ἐπὶ μεγάλης εἰκόνος ἄγ. Τριάδος. «Δέησις τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ Χρυσάνθου Ἱερομονάχου λαῖνα 1860 Ἰανουαρίου Α'»	35		38
1860			1861
'Ἐν τῷ Μητροπ. Ναῷ ἄγ. Νικολάου ἐπὶ εἰκόνος ἐν τῷ Ἀρχιερατικῷ Θρόνῳ. «Δι' ἔξόδων ἐλαχίστου Παναγιώτου Δημητρίου, Αύταδέλφου Χρυσάνθου Λαῖνα 1860 Αὔγ. 2».	36	'Ἐπὶ εἰκόνος θεοτόκου ἐν τῷ κελλίῳ Χρυσάνθου.	
1860			«1861 Μαρτ(ίου) 8. Δέησις τοῦ δούλου τοῦ Θεοῦ Χρυσάνθου Λαενᾶ. Χείρ Ξήκου Γεωργίου Χιονιαδίτου».
Eἰς τὸ τέλος Τριωδίου ἐναποκειμένου ἐν τῷ Παρεκκλησίῳ ἄγ. Βαρβάρας. «ὁ δέσας τὸ παρὸν τριώδιον κάγὼ παππασταύρος εὐημέριος.			39
1860 μαρτίου 15 Κώνιτσα».			1862
ἐνάρξεως τῆς ἀνέκαθεν συγκροτουμένης ἐμπορικῆς Πανηγύσεως τοῦ Παζαρόπλου Κονίτσης, τῇ 20 Σεπτεμβρίου, εἰδοποιοῦνται ἐπὶ τούτω οἱ ἐμποροὶ καὶ λοιποί, ὅσοι χάριν ἐμπορικῶν δοσοληψιῶν ἐπιθυμοῦντιν ἵνα μεταβῶσιν εἰς αὐτήν.		'Ἐν τῷ Μητροπ. Ναῷ ἄγ. Νικολάου ἐπὶ εἰκόνος Μιχαήλ καὶ Γαβριήλ.	
4 Δεκεμβρίου 1869. Eἰς τὸ χωρίον Σιάλεσι τῆς Κολώνιας ἐνεφανίσθη ἐπιδημία πτενόλαιμου, Καϊμακάμης Γρεβενῶν τυγχάνει ὁ Ἰζζέτ Ἐφένδης, Μουδίρης δὲ Σαμαρίνης ὁ Τζιαφέρ Αγάς, καὶ Γραμματεὺς αὐτοῦ ὁ Ραγήπ Εφένδης.			«Δι' ἔξόδων ἐλαχίστου Βασιλείου ἀνιψιοῦ Ἱερομονάχου Χρυσάνθου λαενᾶ ἐκ Κονίτζης. 1862 Δεκεμβρίου 12».
			40
			1862
			'Ἐν τῷ Ἰ. Ναῷ ἄγ. Ἀποστόλων ἐπὶ εἰκονοστασίου πλησίον τοῦ ἀρχιερ. θρόνου.
			«ὁ ἄγιος Ιωάννης ὁ ἐκ Κονίτζης ἐμαρτήρησεν εἰς ράχωναν ¹² τῆς Ἑλλάδος 1814 σεπτεμβρίου 23.
			ιστορίθη τῷ 1862 Αύγούστου 22: διὰ συνδρομῆς τῶν Αύταδέλφου Χριστοδούλου, καὶ Νικολάου».
			41
			1862
			'Ἐπὶ Εὐαγγελίου ἐν τῷ Ἰ. Ναῷ ἄγ. Ἀποστόλων ἐν ἀρχῇ.
			«τὸ θεῖον καὶ ιερὸν εὐαγγέλιον ὑπάρχει τῶν 12 καὶ πανευφήμων Ἀποστόλων πέτρου καὶ παύλου.
			12. Βραχῶρι ἀντὶ ράχωνα. Τὸ σημερινὸν Ἀγρίνιον. Περὶ τούτου βλέπε ἐφημερίδα «Ἄρως» φύλλα ὑπ' ἀριθ. 600, 602, 607 καὶ 1.618, «Ο Αγ. Ιωάννης ὁ ἐκ Κονίτσης» ὑπὸ Ἱερέως Γεωργίου Δ. Παϊσίου.

ΣΤÒΝ ΚÁΜΠΟ

Τοῦ κ. Β. Ε. Νικοπούλου

(Άπὸ τὸ προηγούμενο)

Τὰ νερὰ τοῦ Ἀώου τὴν "Ανοιξη εἶναι γαλανώτερα καὶ πεντακάθαρα τόσο ποὺ σὲ πολλὲς μεριὲς βλέπεις στὸν πάτο δίχως πολὺ κόπο τὰ στρογγυλεμένα ἀσπρολίθαρα. Οἱ μπόλικες πέστροφες καὶ τὰ σερτάρια του γυαλίζουν σὰν κομμάτια λαγαροῦ ἀ-

σημιοῦ ποὺ πλέουν στὸ νερό! Στὴ θεόρατη, ψηλοκάμαρη, πέτρινη γέφυρά του (στὴ φημισμένη γιὰ τὸ μεγάλο τόξο γέφυρα τοῦ Ἀώου), παίζει ἡ "Ανοιξη πιασμένη ἀπ' τ' ἀγριολούλουδα ποὺ φυτρώνουν στὶς σχιματιές της. Πιὸ πάνω ἀνοίγεται ἡ θεόσχιστη χαράδρα τοῦ Ἀώου καὶ σιὰ κάτω

τῇ 26 Τερβίου 1862 παππᾶσταῦρος Ζησιάδης».

42

1862

"Ἐσωθεν ἔξωφύλλου Μηναίου Μαΐου τοῦ ἀχοη̄" = 1678.

«1862: Ἀπριλίου 5. ἡμέρας μεγάλη παρασκευὴ ἐπεσεν πάχνη εἰς τὸν κάμπον καὶ ἔχάλασσαν τὰ ἀμπέλια καὶ δὲν ἐπίραμαν καρπὸν οὔτε δράμι καὶ ἔγειναν τὰ κλήματα κούτσουρα καὶ ἔστω πρὸς εἴδησιν.

ΠαππᾶΣταῦρο Ζησιάδη γράφω».

43

1862

"Ἐπὶ Πεντηκοσταρίου ἐναποκειμένου ἐν τῷ Παρεκκλησίῳ Κόκκινη Παναγιά.

«Úπάρχει τὸ παρὸν πεντηκοστάριον τῶν 12 καὶ πανευφήμων. 1862: Ἀπριλίου 20: Κώνιτσα.

ἔλάχιστος παππᾶΣταῦρος».

44

1863

"Ἐν τῷ κελλίῳ Χρυσάνθου ἐπὶ εἰκόνος ἀγ. Σεραφείμ.

«Δι' ἔξόδων χρυσάνθου λαενᾶ 1863».

45

1863

"Ἐπὶ Πηδαλίου τοῦ 1800 τυπωθέντος ἐν Λειψίᾳ τῆς Σαξωνίας κάτωθεν τοῦ ἔξωφύλλου¹³.

«καὶ τόδε σὺν τοῖς ἄλλοις Ιωακείμ Ιερομονάχου Παλαιοσέλι. 1863 Ἀπριλίου 20. γρ(όσια) 120».

46

1863

"Ἐπὶ ἀκολουθίας ἀγ. Νικάνορος εἰς σελ. 57, ἐναποκειμένης ἐν τῷ Ι. Ναῷ ἀγ. Ἀποστόλων.

«Ἡ παρούσα ἀκολουθία τοῦ ὁσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Νικάνορος τοῦ θαυματουργοῦ ἐστὶν τῶν Αγίων Ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου.

Τῇ 10: Φεβρουαρ(ίου) 1863 Κόνιτσα
"Ο ἐλάχιστος Σταῦρος Ιερεύς".

47

1864

"Ἐν τῷ Μητροπ. Ναῷ ἀγ. Νικολάου ἐπὶ μεγάλης φορητῆς εἰκόνος ἀγ. Ἀποστόλων.

«Δι' ἔξόδων τοῦ Κυρίου Παναγιώτου Στεργίου Ρούθαλη. 1864 σεπτεμβρίου 30. Διὰ χειρὸς Ματθαίου χιοναδίτου».

48

Σύγχρονος

"Ομοίως ἐπὶ μεγάλης εἰκόνος τῶν ἀγίων Νικολάου καὶ Σπυρίδωνος.

«Δι' ἔξόδων Λάμπρου Τζιάβου»

49

1864

"Ἐπὶ εἰκόνος Χριστοῦ ἐν τῷ κελλίῳ Χρυσάνθου.

«1864. Διὰ χειρὸς Ματθαίου χιοναδίτου».

13. Σχετικῶς περὶ τοῦ Πηδαλίου τούτου, βλέπε καὶ τὴν ύπ' ἀριθ. 9 ἐνθύμησιν.

Ἐπιστολαὶ

Ἄξιότιμε κύριε Διευθυντὰ τοῦ ἐγκρίτου Μηνιαίου Περιοδικοῦ «Κόνιτσα».

Εἰς τὸ ύπ' ἀριθ. 81 φύλλον, σελὶς 13 τοῦ Περιοδικοῦ μας, ὁ αἰδεσιμώτατος Ἱερεὺς κ. Γεώργιος Παΐσιος ὁ πολλὰ προσφέρων εἰς τὴν Λαογραφίαν καὶ ιστορίαν τῆς Ἐπαρχίας μας καὶ ἐν γένει τῆς Ἡπείρου, ἀνευρίσκων καὶ ἀναγράφων ἐπιμελῶς πολλὰς πολυτίμους ἐνθυμίσεις, ἀναγράφει τὰ ἀκόλουθα:

«1828. Θύμισιν ὄντας ἡχμαλώτη-

ό κάμπος μ' ὅλο τὸ πλοῦτος καὶ τὴν εὐλογία του! Θεοῦ Χαρά! Σ' ὅλα ἐτοῦτα πρόστεσε ἐσύ, ἀναγνώστη μου, τὶς ἀχνορόδινες ἀνατολὲς καὶ τὰ πορφυρένια λιογέρματα φτιάξτα ὅπως μπορεῖ μὲ τὴν φαντασία σου καὶ ἕσε με ἐμένα γιατὶ δὲν φτουράω ὁ καψερὸς σὲ κάτι τέτοια!

Δὲν εἶναι ὅμως οὔτε τὰ λόγγα, οὔτε ὁ κάμπος, οὔτε τὸ ποτάμι, οὔτε τὰ οὐρανόθιλα τὰ λημέρια τῆς ἄνοιξης - ἐδῶ στὸ τόπο μας ὅπως συμβαίνει ἀλλοῦ! Στὴ πολιτειούλα μου ἡ Ἀνοιξη εἶναι ἀπλῆ καὶ καταδεχτική, τόσο ποὺ ξεχύνεται μέσα στοὺς δρόμους καὶ τὶς πιάτσες τῆς φτωχογειτονιᾶς. Γίνεται ἔνα μὲ τὸν ἄνθρωπο, τὸν βασανισμένο ἄνθρωπο τῆς φύσης ποὺ ξέρει καὶ νὰ πεθαίνῃ σὰν ἀληθινὸς ἄνθρωπος! Δάσκαλος αὐτουνοῦ τοῦ ἄνθρωπου πάντοτε μὰ κυρίως τώρα τὴν Ἀνοιξη, ἡ Φύση! Τὴν χαίρεται κι αὐτὸς ὁ καημένος κι ἃς μὴ τὸν ἀφήνουν οἱ ἀνάγκες τῆς τραχειᾶς ζωῆς. Κάνει τὴν καρδιὰ του θρονί τῆς Ἀνοιξης, ξανανιώνει κι αὐτός, ἀναγεννιέται, βγαίνει ἀπ' τὸ καβούκι του, κάτι τὸν βλέπεις νὰ κάνη, οὔτε στιγμὴ ἀπραγος· ὅλα τὸν συμπρώχνουν σὲ δράση· εἶναι ἡ ἄνοιξη ποὺ δὲν τὸν ἀφήνει σὲ ἥσυχία! Αὐτή, εἴπαμε, εἶναι καταδεχτική. Δὲ στέκεται ἀλάργα του πέρα στὰ λόγγα ἡ κάτω στὸν κάμπο· ἐκεῖ ἔχει τὸ στρατηγεῖο τῆς ἀπ' ὅπου ξορμάει στὴν πολιτεία. Ἀναβαίνει στὰ παραθύρια, στρογγυλοκάθεται στὶς γλάστρες, διπλοποδιάζεται στοὺς κήπους, ξαπλώνεται στὰ μπαλκόνια καὶ τοὺς φράχτες, καθρεφτίζεται στὰ γεμάτα καημοὺς μάτια τῶν κοριτσιῶν, παίζει στὰ δαχτυλίδια τῶν μαλλιῶν τους, πυρώνει τὴν καρδιὰ κάνοντάς την πιὸ νεανικὴ καὶ ξυπνάει σ' ὅλους τὸν ἄνθρωπο· πρό παντὸς τὸν ἄνθρωπο!!! Αὐτὸς εἶναι τὸ σπουδαιότερο ἀπ' ὅλα ἐκεῖνα ποὺ δίνουν ξεχωριστὸ τόνο στὴν ἄνοιξη τοῦ τόπου μου: τὸ ξύπνημα τῶν ἀνθρώπων! Ἐτούτοι οἱ ἄνθρωποι ἐδῶ νοιώθουν περσότερο ἀπ' ὅλους ἐμάς, τὸ μεγαλεῖο τῆς ἄνοιξης καὶ μαζὶ τ' ἀναγεννητικό της μυστήριο. Λαγαρίζει τὸ σῶμα καὶ τὸ πνεῦμα τους. Ο ἄνθρωπος στὴ διπλῆ σωματοπνευματική του σύνθεση τὴ τόσο συνταριασμένη! Τὸ πνεῦμα θὰ τὸ ίδης νὰ φτερουρίζῃ στὰ ὅ-

μορφα ξωκκλήσια τῆς πολιτειούλας στὶς ώρες κάποιου παραδεισένιου ἀπόσπερνου! Πάνω στὸ ὅμορφο, μικρούτσικο ξωκκλήσι τῆς Ἀγίας-Βαρβάρας ποὺ σὰν καντηλάκι κρέμεται πάνω ἀπ' τὸ προσκέφαλο τῆς πολιτειούλας μου ἔτσι καθὼς εἶναι χτισμένο στὴ μεσιὰ ραχοπλαγιὰ τῆς Τύμφης, εύσεβεῖς γυναικοῦλες ἔρχονται ν' ἀνάψουν τὰ φτωχοκάντηλα καὶ νὰ παστρέψουν τὴν ἐκκλησιά... Τὸ ἕδιο καὶ πέρα στὴν Παναγιὰ τὴν Κόκκινη, στὴν Ἀγιὰ Τριάδα, τὴν Ἀγιά-Παρασκευὴ καὶ πάνω στὸ βυζαντινὸ Μοναστήρι τοῦ Στόμιου. Τὰ «ἄνοιγματα» τῶν ξωκκλησιῶν παίρνουν καὶ δίνουν τέτοιον καιρό. Ραδίζει ὁ κόσμος στὰ ξωκκλήσια του· καιρὸς πιὰ νὰ τὰ ξεσκονίσῃ. Χαίρεται ὁ Ἀφέντης Χριστὸς κι ἡ Παρθένα Μαρία βλέποντας τῶν πιστῶν τὴν ἀναγέννηση! Χαίρονται κι ὅσοι ἀπ' τοὺς ἀνθρώπους ἥταν ἀπογοητευμένοι ἀπ' τὸ ξεστράτισμα τοῦ συνανθρώπου τους γιατὶ βλέπουν τώρα τὸν «ἄσωτο» νὰ γυρίζῃ πίσω στὸ ἵσιο στρατί..

Μαζὶ μ' ὅλους ἐτούτους χαίρομαι κι ἐγὼ ὁ φτωχὸς καὶ λησμονημένος ἀπ' ὅλους θητός· χαίρομαι γι' αὐτὸ ποὺ γίνεται τώρα τὴν ἄνοιξη στὸ τόπο μας. Δὲν εἶναι συνηθισμένο φαινόμενο ὅσο κι ἀν φαίνεται γιὰ τέτοιο, δὲν εἶναι ἀπλὸ οὔτε εὔκολοαίσθητο· εἶναι ἀληθινὸ μυστήριο, μιὰ χειροπιαστὴ ἀνάσταση τῆς Φύσης καὶ τῶν ἀνθρώπων της! Κάτι τέτοια ἀληθινὰ μυστήρια μὲ τραβοῦνε ἀπὸ παληά, ἀπὸ τότε κι ὅλας π' ἄρχισα νὰ καταλαβαίνω τὸν κόσμο!...

σαν τὸ μοναστήριον τοῦ ταξιάρχου Μηχαήλ ἐξ αἰτίας τοῦ Ἀλήκου Λιάμτζε καὶ ἔγειναν μεγάλη φθορὰ εἰς αὐτῷ, ὅπου (1);..... γύρισεν (;) λίθον ἐπὶ λίθον τὸ ἄρμα τοῦ ρούμελη.... καὶ τὸ παρὸ πηδάλιον τοῦ ἔξαγόρασεν ὁ Χρίστος Καλούδις διὰ 10 γρόσια ἐν τοῖς Ὁσμανλῆδες. "Ἐρρωσθε (1) 828 Αὔγουστου 15 ἡ ἔχμαλωσία του ἡμέρα Δ'».

'Ο αἰδεσιμώτατος εἰς τὴν παρὰ πόδας σημείωση 5 διερωτάται - Μήπως πρόκειται περὶ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ταξιαρχῶν Ὁστανίτης, νῦν Ἀηδονοχωρίου τῆς ἐπονομαζομένης Γκούρας; Θεωρῶ καθῆκόν μου νὰ διασκεδάσω τὴν ἀμφιβολίαν τοῦ ἐκλεκτοῦ τούτου Λειτουργοῦ τοῦ Ὅψιστου καὶ νὰ πληροφορήσω τοὺς ἀναγνώστας τοῦ Περιοδικοῦ μας τὰ κάτωθι - "Οντως πρόκειται περὶ τῆς περιλάμπρου ταύτης Ἱερᾶς Μονῆς τῶν Ταξιαρχῶν Γκούρας, ἀπεχούσης ἡμίωρον βορείως Ὁστανίτης, ἦν κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἐλαφυραγώγησαν τὰ Τουρκικὰ Κυβερνητικὰ στρατεύματα ἵσως δὲ καὶ ἔκαυσαν τινὰ τῶν κελλίων αὐτῆς.

'Ως ἀναγράφει ὁ ιστορικὸς Λαμπρίδης εἰς τὰ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ. Δεινοπαθήματα Πωγωνίου. σελίδα 76, ὁ Ἀλήκος Λιάμτσες, λήσταρχος ἀπόγονος τῆς ἀπαισίας οἰκογενείας τῶν ἐν Μεσαριᾷ καὶ Περάτι Καραμουρατάτων καὶ υἱὸς Μουχρυντάρ Μπρύτση ἄγων πολυμελῆ ληστοσυμμορίαν ἀνθρωπομάρφων τεράτων εἶχε καταστῆ διαρκούσης τῆς Ἐθνοσωτηρίου ἡμῶν Ἐπαναστάσεως τοῦ 1821, ἀληθῆς μάστιξ τῶν κατοίκων τῶν Ἐπαρχιῶν Πωγωνίου, Κονίτης καὶ Λεσνιοβικίου. Εἰσελθὼν τότε εἰς τὴν ἀνθούσαν καὶ ἀκμάζουσαν κωμόπολιν Βήσσανην, ἀφοῦ διήρπασε χρήματα, κοσμήματα καὶ ὅλα τιμαλφῆ ἀπὸ τοὺς κατοίκους αὐτῆς, ἐφόνευσε καὶ τοὺς προκρίτους Πζ Μανούσην καὶ Ἀναστάσιον Τόλην.

Τοῦτο τὸ ἀνοσιούργημα ἀναγράφει καὶ ὁ λαμπρὸς ιστοριοδίφης καὶ λαογράφος Σπ. Στούπης εἰς τὸ περισπούδαστον σύγγραμά του ΠΩΓΩΝΗΣΙΑΚΑ Τόμ. Α σελ. 124, εἰς ἣν σημειοῖ καὶ τὸ εἰσέτι σωζόμενον λαϊκὸν δίστιχον:

— Ξέβγαινεν ὁ Κουτσ' Ἀλήκος στὴν

Πωγωνιανή. Στὸν Κακκόλακκο κι' ἀπ' ἐκεὶ πάει στὴ Βήσσανη. Μὲ σαράντα παλικάρια πάει στὴ Βήσσανη.

'Ο Ρούμελι Βαλεσῆ Μεχμέτ Ρεσίτ παξιν εἰς τὴν δεινοπαθοῦσαν ὑπαιθρον καὶ καὶ ἀπέστειλε στρατεύματα, πρὸς ἔξοντωσιν τῶν συμμοριῶν τούτων. Ἰσχυρὸν ὅθεν Τουρκικὸν ἀπόσπασμα, τεθὲν κατὰ πόδας τῆς πολυπληθοῦς ληστοσυμμορίας τοῦ Ἀλήκο Λιάμτσε, ἥναγκασε ταύτην νὰ ζητήσῃ προστασίαν ὑπὸ τὰ ὑψηλὰ τείχη τῆς Ἱερᾶς Μονῆς καὶ ἐκεῖθεν ἀμυνομένη σθεναρῶς ἐπὶ 20ήμερον ἀπέκρουε τὰς ἐπιθέσεις. Ἐν τέλει, κατὰ τὸν Ἀραβαντινόν, (Χρονογρ. Ἡπείρου Τόμ. Α' σελ. 389) ἐπειδὴ οἱ Κυβερνητικοὶ κατώρθωσαν νὰ πλησιάσουν καὶ νὰ θέσουν πῦρ οἱ ἐντὸς αὐτῆς διέφυγον ἐκ τῆς κάτωθεν τῆς Μονῆς μυστικῆς θύρας καὶ οὕτω διεσώθησαν. Καὶ ὅτι ὁ περιβόητος ἀρχηγὸς Ἀλήκος Λιάτσες ἔφερε μαζί του καὶ τὴν ἐπίτοκον γυναικά του, ἥτις, διαρκούσης τῆς πολιορκίας, ἔτεκεν ἐν τῇ μονῇ τὸν ἀργότερον καταπάντα θηριωδέστερον τοῦ πατρός του Ἀλιούζμπεην.

'Ασφαλῶς ἡ πυρκαϊά, ἦν ἀναφέρει ὁ Ἀραβαντανὸς θὰ κατεσβέσθη διότι ἐξ ὅσων ἐξ ίδιας ἀντιλήψεως γνωρίζω ὁ ίερὸς ναὸς ἔμεινεν ἄθικτος.

'Ως δὲ προλαβόντως ἀνέφερα, ἵσως νὰ ἐκάησάν τινα τῶν βορείων κελίων αὐτῆς, διότι ταῦτα ἔφερον μέχρις ἐσχάτων ἐπὶ τῆς προμετωπίδος τὴν χρονολογίαν «1856».

Διὰ τὸν περιβόητον αὐτὸν Ἀλήκον, τὸν ἐπονομαζόμενον Κουτσαλῆκον, διότι ἔχωλαινε ἐλαφρῶς, γράφει ὁ Στούπης. «Ἀργότερα ὁ Ἀλήκος κατόπιν μάχης πρὸς τὸν Μαχμούτ πασᾶ κοντὰ στὴν Ὁστανίτσα νικήθηκε καὶ κατέφυγε στὴν Κέρκυρα, ὅπου καὶ ἀπέθανε».

Οὕτω ἀπηλλάγη ἡ τάλαντα αὐτὴ περιοχὴ ἀπὸ τὰ δεινοπαθήματα, ἀτινα θὰ ἔξηκολούθει νὰ ὑφίστατο ἀπὸ τὸ εἰδεχθὲς καὶ ἀπαίσιον τοῦτο Καραμουρατάτινιον τέρας.

Μετὰ θερμῶν χειρετισμῶν

‘Ο συμπατριώτης σας
ΣΤΑΥΡΟΣ ΜΑΤΘ. ΓΚΑΤΣΟΠΟΥΛΟΣ

Τὸ γενεαλογικὸ δέντρο τῶν Βλάχων Κονίτσης

Τοῦ κ. Γεωρ. Βλάχου

"Οταν ἥμουν μικρός, ἀκουσα μιὰ μέρα τὴ γιαγιά μου νὰ μοιρολογάῃ. "Αφησα τὸ παιχνίδι μου — ἔνα παλιὸ ντουφέκι ποὺ θυμάμαι ἀκόμη τὴ μυρωδιὰ τοῦ λαδιοῦ του — καὶ πήγα κοντά της.

Τὴν κοίταξα στὰ μάτια γύρισε ἀλλοῦ τὸ κεφάλι. ὾στερα ἀναστέναξε·

— "Ωχ! μάνα, μάνα, μάνα μ'! . . .

— Ποῦ 'ν' ἡ μάνα σου; τὴ ρώτησα.

— Φκιάνει κεραμίδια, μοῦ λέει . . .

Στὴ μνήμη τῆς γιαγιᾶς μου, ποὺ φκιάνει κεραμίδια εἰκοσιτρία χρόνια τώρα, ἀφιερώνω αὐτὲς τὶς σειρές.

Σ η μ.: Εύχαριστῶ τὸν συμπατριώτη μου Ἀν. Εύθυμιου ποὺ μὲ βοήθησε πολὺ στὴ συγκέντρωση τοῦ ύλικοῦ.

Τὸ γενεαλογικὸ δέντρο τῶν Βλάχων τῆς Βούρμπιανης ἔχει τὶς ρίζες του πίσω στὴν Ἀρβανιτιά. Μεγάλοι τσελιγγάδες πρῶτα, ξεπεσμένοι ἀργότερα, μπολιασμένοι σὲ κάποιο παρακλάδι τους μὲ ταπεινὸ αἷμα, οἱ Βλάχοι τῆς Βούρμπιανης δὲν ἔπαψαν νὰ παίνευωνται πὼς κρατοῦν ἀπὸ τὴν Τοσκαριά, τὴν πιὸ περήφανη καὶ ὡραιότερη ράτσα τῆς Ἀρβανιτιᾶς. "Ως τὰ μέσα περίπου τοῦ προπερασμένου αἰῶνα διατηροῦσαν στὴ Φράσαρη μιὰ μεγάλη περιουσία ἀπὸ 6.000 γιδοπρόβατα κι' 75 ἄκουρα μπροστάρια, πληρώνοντας συχνὰ βαρὺ «φόρο» στοὺς Τουρκαλβανοὺς ληστές. Διηγοῦνται, ὅτι ἔνας πάππο - Κώτας, πολὺ σφιχτὸς κι' ἀνάποδος ἀνθρωπος, ἀρνήθηκε μιὰ φορὰ τὰ δοσίματα στοὺς κλέφτες καὶ τράβηξε μὲ ὅλο τὸ τσελιγγάτο καὶ τοὺς τρεῖς γιούς του, τὸ Γιάννη, τὸν Ἀποστόλη καὶ τὸ Νικόλα, στὰ χειμάδια τῆς Σαλαώρας. Ἐκεὶ τὸν «χτύπησαν» ἔνα βράδυ ἀπὸ ἐκδίκηση οἱ κλέφτες καὶ συνεννοημένοι μὲ τοὺς τσομπάνηδες τοῦ πήραν ὅλο τὸ «βιό», ἀφοῦ τὸ χώρισαν σὲ τέσσερις κοπές, τοῦ πήραν δυὸ τομάρια γρόσια ποὺ τὰ σερνε ἀπὸ ἴδιοτροπία κοντά του κι' αὐτὸν τὸ σκότωσαν μέσα στὴν καλύβα του. Ὁ γιός του ὁ Γιάννης, ποὺ ἀνέλαβε νὰ κυνηγήσῃ τοὺς κλέφτες μὲ τὴ βοήθεια τῶν Τουρκικῶν ἀρχῶν, κινδύνεψε κι' αὐτὸς τὸ κεφάλι του, γιατὶ ὁ ἀξιωματικὸς τοῦ Τουρκικοῦ ἀποσπάσματος ξαγοράστηκε ἀπὸ τοὺς κλέφτες, ὅταν τοὺς συνάντησε καὶ ἀμφισβήτησε δῆθεν τὸ νοικούρη τοῦ κοπαδιοῦ ποὺ ἔσερναν. (Ἐπρόκειτο γιὰ τὴ μιὰ ἀπὸ τὶς τέσσερις κοπές). Τότε ὁ Γιάν-

νης πετάχτηκε σὲ μιὰ ράχη, σφύριξε τὸ κοπάδι καὶ μαύλησε δυνατά. Δίπλα του οὔρλιαζε ἔνα πιστὸ σκυλί. Τὸ κοπάδι, σὰν ἀκουσε τὶς φωνὲς τοῦ ἀφεντικοῦ του, σταμάτησε κι' ἄρχισε νὰ «ξεκόβη». Σὲ λίγη ὥρα ὁ Γιάννης ἦταν ἀνάμεσα στὰ μανάρια του — ἔτσι τάχε μαθημένα — καὶ τὰ τάϊζε ψωμὶ ἀπὸ τὸν τρούβα του καὶ γλυκόλογα, ἀπ' αὐτὰ ποὺ ξέρουν οἱ βοσκοί. Συνέβησαν κι' ἄλλες ληστεῖες ἀργότερα, συγκρούσεις καὶ φόνοι. Μάλιστα ὥστερα ἀπὸ μιὰ μεγάλη καταστροφὴ τοὺς ἔστειλε ὁ Ἀλῆ πασᾶς 500 πρόβατα καὶ 20 κριάρια, γιατὶ ὅταν ἦταν ἀκόμη ληστὴς τὸν εἶχαν γλυτώσει ἀπὸ τὴν τούρκικη παγανιά, κρυμμένον μέσα στὰ ποκάρια. Ὁ Ἀλῆς ὀνόμασε «Καραλῆ» τὸ σωτῆρα του καὶ ἡ προσωνυμία αὐτὴ ἔγινε ἀργότερα ἐπώνυμο. Ἐπώνυμο τέλος κατέληξε καὶ ἡ προσωνυμία «Βλάχος» (μὲ τὴν ἔννοια τοῦ κτηνοτρόφου), τῶν Γκόγκηδων, Γιανκαίων, Κιτσαίων.

... Τοὺς νοιώθω νὰ πασχίζουνε μέσ' ἀπὸ μὲ (νὰ βγοῦνε
ξανὰ καὶ πάλι στὴ ζωὴ καὶ μέσα στὴν ἡμέρα...)

Οἱ πρόγονοι — Κ. Ούρανη

1. Β λ ἄ χ ος Κίτσιος (τοῦ Γκόγκη);, γεννήθηκε περὶ τὸ 1685 στὴ Φράσαρη τῆς Ἀλβανίας.

Σύζυγος: (;

Τέκνα: Κώτας, γεν. 1720.

2. Β λ ἄ χ ος Κώτας τοῦ Κίτσιου, γεννήθηκε περὶ τὸ 1720 στὴ Φράσαρη.

Σύζυγος: (;

Τέκνα: Ἀποστόλης, Νικόλας, Γιάννης.

Τέλος της ιστορίας

Τοῦ μονίμου
ἀνταποκρι-
τοῦ μας

—Εἴδησις ἀφαντάστως μεγάλης σημασίας γιὰ τὴν Κόνιτσα δημοσιεύθηκε πρὸ ἡμερῶν στὶς ἐφημερίδες. 'Ο Διοικητὴς τῆς ΔΕΗ κ. Καρδαμάκης, ἀναγγέλλοντος τὸ πρόγραμμα ἀξιοποιήσεως τοῦ ὑδροδυναμικοῦ τῆς χώρας διὰ τὰ ἀμέσως ἐπόμενα ἔτη, μεταξὺ ἄλλων ἀνέφερε ὅτι διετέθησαν μεγάλα χρηματικὰ ποσὰ διὰ τὴν ἐντὸς δύο ἔτῶν σύνταξιν μελέτης ἀξιοποιήσεως πέντε ὑδροδυναμικῶν σταθμῶν. Μεταξὺ

3. Βλάχος Γιάννης τοῦ Κώτα, γεννήθηκε περὶ τὸ 1750 στὴ Φράσαρη.

Σύζυγος: (;).

Τέκνα: Κίτσιος, γεν. 1778.

4. Βλάχος Κίτσιος τοῦ Γιάννη, γεννήθηκε τὸ 1778 στὴν Ἀλβανία, ἐγκατεστάθη στὸ Λισκάτσι — Κονίτσης.

Σύζυγος: (;).

Τέκνα: Κώτας, γεν. 1814, Γιώργης, γεν. 1817, Γιάννης, γεν. 1805, ἐγκατεστάθη στὸ Τούρνοβο (Γοργοπόταμος) Κονίτσης, εἶναι ὁ πατέρας τοῦ Ντούλα, πάππος τοῦ Θώμου Κ. Βλάχου, Λάμπρος (ὁ «Γκόγκης»), γεν. 1809, Δῆμος, γεν. 1812, ἀπεβίωσε ἄγαμος, Μαρία, γεν. 1800, εἶναι γιαγιά, ἀπὸ μάνα, τῆς Δέσπως, κόρης τοῦ Κων. Κουρλοῦ καὶ μάνας τοῦ Θωμᾶ Παπακώστα ἀπὸ τὴν Πυρσόγιαννη.

5. Βλάχος Κώτας τοῦ Κίτσιου, γεννήθηκε τὸ 1814, πιθανὸν στὸ Λισκάτσι — Κονίτσης.

Σύζυγος : (;)... (ἀδερφὴ τοῦ Χαρίση Τσαμπάνου ἀπὸ τὴν Βούρμπιανη).

Τέκνα: Χρήστος, γεν. 1838, Λάμπρος (ὁ «Μπούσης») γεν. 1851, Γιώργης (ὁ «Τζότζος»), γεν. 1843.

6. Βλάχος Χρήστος (Κήπος) τοῦ Κώτα, γεννήθηκε τὸ 1838.

Σύζυγος: α' θυγ. τοῦ Κήπα Λάρου ἀπὸ τὴν Σέλτση ('Οξυά) Κονίτσης. 6'. Θανασούλα, θυγ. Ἀποστόλη (Τόλη) Γιόση ἀπὸ τὴν Βούρμπιανη.

Τέκνα: (ἀπὸ τὴν πρώτη σύζυγο) Κώτσιος, γεν. 1860, Ἀντώνης, γεν. 1866, Γιάννης (ὁ «Ντεληγιάννης»), γεν. 1864, Ἀγαθή, σύζυγος Λουκᾶ Ἀργύρη στοὺς Χιονάδες — Κονίτσης, Βασίλω, παντρεμένη στὸ Κάντσικο — Κονίτσης.

Συνεχίζεται

αὐτῶν περιλαμβάνεται καὶ ἡ ἀξιοποίησις τοῦ Ἀώου, διὰ τῆς δημιουργίας μεγάλου φράγματος.

— 'Ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Δρυϊνούπολεως καὶ Κονίτσης κ. Σεβαστιανὸς ἐπεδίωξε καὶ συνήντησε κατὰ τὴν ἐν Ἀθήναις παραμονὴν του μέλη τῆς ἐν Ἀθήναις Κονιτσιώτικης παροικίας, ἀπὸ τὰ ὅποια ἐζήτησε νὰ ἐνισχύσουν τοὺς δεσμούς των μὲ τὴν Κόνιτσαν, διὰ συχνοτέρων ἐπισκέψεων, νὰ ἐνισχύσουν τὴν προσπάθειαν ἀνεγέρσεως ναοῦ κλπ. Καὶ ὑπεσχέθη ὅτι θὰ καταβάλῃ μεγάλας προσπαθείας νὰ ἔξαιρεθῇ ἡ Κόνιτσα τῆς ἐλεγχομένης παραμεθορίου ζώνης, εἰς τρόπον ὥστε νὰ δύνανται οἱ ἐπισκέπται νὰ μεταβαίνουν μέχρι αὐτῆς, ἀνευ εἰδικῆς ἀδείας καὶ νὰ ἴδρυθῃ εἰς τὴν Κόνιτσαν ξενών.

— 'Ο ἀποδιώσας εἰς Ἀθήνας συμπατριώτης μας Χαράλαμπος Γ. Νάτσης, συνταξιούχος σιδηροδρομικός, ὑπῆρξεν εἰς τῶν καλυτέρων συμπατριωτῶν τῆς παροικίας μας. Θερμὸς πατριώτης, ἔτρεφε μεγάλη ἀγάπη γιὰ τὴν Κόνιτσα καὶ γιὰ τὶς εἰς Ἀθήνας Ἡπειρωτικὲς καὶ Κονιτσιώτικες ἐκδηλώσεις. 'Ολίγον πρὸ τοῦ θανάτου του ἀπέστειλεν ὑπὸ μορφὴν δωρεᾶς διὰ τὸ Γηροκομεῖον Κονίτσης ποσὸν δρχ. 25.000 'Ο Σύνδεσμος Κονιτσιωτῶν Ἀθηνῶν θεωρεῖ ὅτι τὸ κενὸν ποὺ ἀφήνει ὁ θάνατος τοῦ θερμοῦ αὐτοῦ συμπατριώτου μας εἶναι μεγάλο καὶ ἐκφράζει τὴν βαθειά του θλῖψι.

— 'Ο Σύνδεσμος Κονιτσιωτῶν Ἀθηνῶν εύρισκει ὅτι εἶναι ἀνεξήγητον τὸ γεγονός τῆς παρελεύσεως τετραετίας ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ συμπατριώτου μας καὶ εὐεργέτου τῆς Κονίτσης Ἰπποκράτη Νάτση, χωρὶς μέχρι τῆς στιγμῆς ὁ Δῆμος Κονίτσης νὰ ἔχῃ πραγματοποιήσει τὸν «Παιδικὸ Κῆπο», διὰ τὸν ὅποιον ὁ μακαρίτης συμπατριώτης μας εἶχεν ἀφῆσει ὑπὸ μορφὴν δωρεᾶς εἰς τὸν Δῆμον ποσὸν δρχ. 80.000 περίπου.

‘Ο Παιδικὸς Κῆπος στὴν Κόνιτσα καὶ ἀπαραίτητος εἶναι, ἀλλὰ καὶ ἔργον πολιτισμοῦ. Εἶναι δύσκολον νὰ εύρεθῇ ἔνα οἰκόπεδον στὸ κέντρον τῆς Κονίτσης; Τὸ οἰκόπεδον δίπλα εἰς τὴν Στρατιωτικὴν Λέσχην, θὰ ἥτο μοναδικὸν γιὰ Παιδικὸ Κῆπο. Μήπως ξεχάστηκε τὸ κληροδότημα;

— Κατὰ τὶς ἀρχαιρεσίες τοῦ Συνδέσμου Κονιτσιωτῶν Ἀθηνῶν καὶ τὴν συγκρότησί του εἰς σῶμα, τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Συνδέσμου Κονιτσιωτῶν Ἀθηνῶν ἀπετελέσθη ἀπὸ τοὺς κάτωθι:

‘Ιωάννης Λυμπερόπουλος, Πρόεδρος.
Κλεάνθης Πατέρας, Ἀντιπρόεδρος.
Δημήτριος Μηλίγκος, Ταμίας.

‘Αλέξανδρος Λαμπρίδης, Γραμματεύς, Διευθυντὴς Περιοδικοῦ.

Θωμᾶς Ζώης, Σύμβουλος, ἔξουσιοδοτημένος διὰ τὴν ἐπαφὴν μὲ τὰ ἄλλα Ἡπειρωτικὰ σωματεῖα καὶ τὴν ὁργάνωσιν συνεστιάσεων, ἐκδρομῶν κλπ. συγκεντρώσεων τοῦ Συνδέσμου.

Μερόπη Αδαμαντίδου, Σύμβουλος.
Δημήτριος Τσάνος, Σύμβουλος.

—'Ανεχώρησεν ἐκ Κονίτσης ὁ ύπομοιράρχος κ. Ἀθανάσιος Παναγόπουλος, μετατεθείς.

—Ἐπὶ τῷ ἑορτασμῷ τῆς Ἡμέρας τοῦ Ἔφεδρου Πολεμιστοῦ καὶ τῆς Πολεμικῆς Ἀρετῆς ἔλαβον χώραν εἰς Κόνιτσαν ἐκδηλώσεις ἑορτασμοῦ. Εἰς Γράμμων ἐτελέσθη μνημόσυνον τῶν πεσόντων. Παρέστησαν ἄπασαι αἱ ἀρχαὶ τῶν Ἰωαννίνων καὶ Κονίτσης μὲν ἐπὶ κεφαλῆς τὸν κ. Νομάρχην.

Τὸ Σάββατον 30-8-69 προσκύνημα εἰς τὸ Στρατιωτικὸν Νεκροταφεῖον Κονίτσης, τῶν ἀρχῶν καὶ τῶν μαθητῶν. Κατετέθησαν στέφανοι.

Τὴν Κυριακὴν 31-8-69 ἐψάλη εἰς τὸν Καθεδρικὸν Ναὸν τοῦ Ἀγ. Νικολάου ἐπίσημος Δοξολογία. Τὸν Πανηγυρικὸν τῆς ἡμέρας ἔξεφώνησεν ὁ Εἰρηνοδίκης Κονίτσης κ. Στυλιανὸς Γιαννακάκης.

Ἐπηκολούθησεν ἐπιμνημόσυνος δέησις καὶ κατάθεσις στεφάνων εἰς τὸ παρὰ τὴν Κεντρικὴν Πλατεῖαν Ἡρῶν καὶ ἐν συνεχείᾳ δεξιώσις εἰς τὸ Δημαρχεῖον.

Τὸ ἀπόγευμα ἔχορεύθησαν εἰς τὴν πλατεῖαν Ἐθνικοὶ χοροί.

Τὸ δὲ ἐσπέρας διωργανώθη ὑπὸ τοῦ στρατοῦ λαμπαδηφορία.

—Τὴν 30-8-69 ἐπεσκέφθησαν τὴν Κόνιτσαν ἐκδρομεῖς τῆς Μηχανουργικῆς Ἐνώσεως Πειραιῶς.

—Τὴν 31-8-69 ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐνώσεως Ἐμπόρων Ἐλαίου Ἀθηνῶν κ. Παναγ. Σχοινᾶς μετὰ μελῶν τοῦ Διοικ. Συμβουλίου (συνοδευόμενοι ἀπὸ τὸν κ. Κων. Λάλον), μετέβησαν εἰς τὸ χωρίον Βούρμπιανη, τὸ ὅποιον υἱοθέτησεν ἡ Ἐνωσίς των καὶ διένειμον ποσότητα ἔλαίου πρὸς τοὺς κατοίκους. Ἐχορήγησαν ἐπίσης ἔλαιον πρὸς διανομὴν καὶ εἰς τὰς κοινότητας Πληκατίου καὶ Ὁξεᾶς.

—Τὴν 2-9-69 ὁ Νομάρχης κ. Α. Μάλλιαρης ἐπεσκέφθη τὰς ὄρεινὰς Κοινότητας τῆς ἐπαρχίας μας, Φούρκαν, Δίστρατον καὶ Ἀρματα καὶ ἔξήτασεν ἐπιτοπίως διάφορα ζητήματά των. Συγκεκριμένως εἰς Φούρκαν ἔξήτασε τὸ αἴτημα τῆς κατασκευῆς τοῦ δρόμου Ἀγ. Παρασκευῆς — Φούρκας διὰ νὰ συνεχίζεται καὶ κατὰ τὸν χειμῶνα ἡ δι' αὐτοκινήτου ἐπικοινωνία. Εἰς Δίστρατον ἀνεκοίνωσεν ὅτι ἔχοργήθη ἥδη πίστωσις δύο ἑκατομμυρίων διὰ τὴν διάνοιξιν τῆς ὁδοῦ Πάδων - Ἀρμάτων. Εἰς Ἀρματα ὁ κ. Νομάρχης ὑπεσχέθη ὅτι διὰ τὸ προσεχὲς ἔτος θὰ χορηγήσῃ δρχ. 100.000 διὰ τὴν κατασκευὴν ἀρδευτικῶν αὐλάκων.

—Τὴν 3-9-69 ἐπεσκέφθησαν τὸ χωρίον Πυρσόγιανη, ἐπιβαίνοντες τεσσάρων ἐκδρομικῶν πούλμαν, ὁ Δήμαρχος Νικαίας Πειραιῶς κ. ΝΙΚ. Πλυτζανόπουλος συνοδευόμενος ὑπὸ μελῶν τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, ὑπὸ τῶν Πανοσιολογιωτάτων Ἀρχιμανδριτῶν κ.κ. Φιλαρέτου Ἀντύπα ιεροκήρυκος Ἰ. Μητροπόλεως Νικαίας, Μελετίου καὶ Ἀντωνίου, ὑπὸ Προσκόπων - Ὁδηγῶν καὶ ἄλλων ἐπιλέκτων δημοτῶν καὶ διένειμον δῶρα πρὸς τοὺς κατοίκους αὐτῆς. Ὁ κ. Πλυτζανόπουλος ἐνήργησε καὶ υἱοθετήθη τὸ ὡς ἄνω χωρίον ὑπὸ τοῦ Δήμου του.

Οἱ Πυρσογιαννῖται τοὺς ἐπεφύλαξαν θερμοτάτην ὑοπδοχὴν καὶ ἐπηκολούθησε συνεστίασις μὲ ψητὰ ἄρνιὰ καὶ γλέντι μὲ λαϊκὰ ὄργανα καὶ ἔθνικοὺς χορούς. Ἀναχωρῶν, ὁ κ. Πλυτζανόπουλος ὑπεσχέθη ὅτι θὰ διαθέσῃ 25.000 δραχμὰς διὰ τὸ Δημοτικὸν Σχολεῖον Πυρσόγιανης καὶ ἐν συνεχείᾳ 100.000 δραχμὰς δι' ἀνέγερσιν Κοινοτικοῦ Καταστήματος καὶ ἄλλα ποσὰ διὰ κοινωφελῆ ἔργα κλπ.

—Τὴν 4-9-69 ὁ κ. Νομάρχης Ἰωαννίνων ἐπεσκέφθη τὰ χωρία Πουρνιάν, συνοικισμοὺς Μολίστης, Ἀγ. Βαρβάραν καὶ Ἀμάραντον. ἐπεσκέφθη καὶ τὰ Λουτρὰ Ἀμαράντου ὅπου ὑπεσχέθη τὴν χορήγησιν τοῦ ποσοῦ τῶν 100 χιλιάδων δραχμῶν διὰ τὴν κατάρτισιν ρυμοτομικοῦ σχεδίου.

—Τὴν 8-9-69 ἐπεσκέφθησαν τὴν Κόνιτσαν, πραγματοποιοῦντες ἐκδρομήν, οἱ ἀξιωματικοὶ τῆς Ἀστυνομίας Πόλεων.

—Υπὸ τοῦ Δήμου Ἰωαννίνων ἐλήφθη ἀπόφασις υἱοθεσίας τοῦ ἀκριτικοῦ χωρίου Ἀμάραντος.

—Μὲ ἐιπτυχίαν ἐωρτάσθησαν καὶ τὰ τελευταῖα ὑπαίθρια πανηγύρια τοῦ καλοκαιριοῦ τῆς Παναγιοπούλας (Γενέθλιον τῆς Θεοτόκου) στὶς 8-9-69 στὰ χωριὰ Φούρκα, Μόλιστα, Ἀγία Βαρβάρα, Καβάσιλα καὶ τῆς Ἰ. Μονῆς Στομίου Κονίτσης, ὅπου εἶχον μεταβῆ πολλοὶ πρωσκυνηταὶ - πανηγυρισταί. Μετὰ τὸν ἐσπερινὸν καὶ τὸν Παρακλητικὸν Κανόνα, ἀσχισε ὁ χορὸς γύρω ἀπὸ τὴν τεράστια φωτιὰ ἔξω ἀπὸ τὸν περίβολο τῆς Μονῆς μὲ δύο ζυγιές ὄργανα καὶ συνεχίσθηκε ὡς τὸ πρωΐ.

—Κατασκευάζεται καὶ νέον κτίριον (πτέρυξ) παρὰ τὸ ἐκκλησιαστικὸν Γηροκομεῖον Κονίτσης. Πιθανὸν δὲ καὶ νὰ χρησιμοποιηθῇ καὶ διὰ τὴν στέγασιν ἀπόρων οἰκοτρόφων μαθητῶν τοῦ Γυμνασίου, προτιθεμένων νὰ περιβληθῶσι τὸ ίερατικὸν σχῆμα.

—Ἄπο τῆς 9ης μέχρι 11-9-69 ἔλαβε χώραν εἰς τὴν Κόνιτσαν τὸ ἐτήσον Ιερατικὸν Συνέδιον ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Δρυϊνουπόλεως Πωγωνιανῆς καὶ Κονίτσης κ.κ. Σεβαστιανοῦ, εἰς τὸ ὅποιον ἔλαβον μέρος ἄπαντες οἱ ιερεῖς τῆς ὡς ἄνω Μητροπόλεως.

—Ἄπεστάλησαν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Ἐμπορίου 30.000 δραχμαὶ δι' ἐνίσχυσιν τοῦ Λαογραφικοῦ Μουσείου Κονίτσης.

—Διωχετεύθη εἰς τὸν κεντρικὸν ἀγωγὸν τῆς Παναγίας καὶ ἡ νεοανευρεθέσια πηγὴ ὕδατος.

—Οἱ οἰκότροφοι τοῦ Ἐθνικοῦ Ορφανοτροφείου Ἀρρένων Κονίτσης ἐπραγματοποίησαν ἐκδρομὴν εἰς Φιλιάτες, Κέρκυραν, Πάργαν, Πρέβεζαν.

—Αφίχθη καὶ ἀνέλαβε τὰ καθήκοντά του ὁ νέος διοικητὴς τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφύλακῆς Κονίτσης μοίραρχος κ. Χριστόφορος Δασκαλόπουλος. Ὁ τέως διοικητὴς μοίραρχος κ. Γεώργιος Ἀναστασόπουλος ἀνεχώρησε μετατεθεὶς εἰς Σύρον.

—Ἐληξε καὶ ἡ ἐφετεινὴ λουτρικὴ περίοδος τῶν ἀτμολουτρῶν Ἀμαράντου. Κατὰ τὸ διάστημα δὲ τοῦ ἐφετεινοῦ θέρους τὰ ἐπεσκέφθη-

σαν πρὸς θεραπείαν 1.200 καὶ πλέον ἄτομα.

—'Αφίχθη καὶ ἀνέλαβε τὰ καθήκοντά του ὁ νέος διοικητὴς τοῦ Ἀστυνομικοῦ Τμῆματος Κονίτσης ὑπομοίραρχος κ. Παῦλος Φούρλας.

—"Αρχισε εἰς τὰς 20 καὶ ἐτελείωσεν εἰς τὰς 2 Σεπτεμβρίου 1969 ἡ ἐτησία Ἐμποροπανήγυρις τῆς Κονίτσης τὸ ἀρχαιότατο καὶ ιστορικὸ «Παζαρόπλο». Ἐσημειώθη ἵκανοποιητικὴ κίνησις καὶ προσῆλθον πολλοὶ ἔμποροι καὶ ἄλλοι πωληταὶ καθὼς καὶ ἀγορασταί. Μάλλινα εῖδη (βελέντζες κλπ.) ἐπωλήθησαν ἀρκετὰ καθὼς καὶ ὑποδήματα. Τὸ ζωοπάζαρο φυσικὰ τείνει νὰ ἐκλείψῃ, διότι τὰ φορτηγὰ καὶ ἀροτριῶντα ζῶα τὰ ἀντικατέστησαν οἱ μηχανές, τὰ δὲ σφάγια τὰ ἀγοράζουν ἐπὶ τόπου οἱ ζωέμποροι καθὼς καὶ τὰ κτηνοτροφικὰ προϊόντα. Παρ' ταῦτα ἐπωλήθησαν καὶ ἐφέτος ἀρκετὰ τυριὰ (φέτα, κεφαλοτύρι κλπ.). Ὁ καιρὸς ἐστάθη εὔνοϊκός.

—Παρελήφθησαν καὶ ἐτέθησαν εἰς λειτουργίαν τὰ κάτωθεν τῆς Κεντρικῆς Πλατείας νεόδμητα πολυτελῆ ἀφοδευτήρια τοῦ Δήμου Κονίτσης.

—'Επεσκέφθησαν τὴν Κόνιτσαν οἱ κ.κ. Κατσαράκης, Ἀλεξόπουλος καὶ Τρ. Νικολαΐδης, στελέχη τοῦ Προσκοπισμοῦ, καὶ ἐπεκοινώνησαν μετὰ τοῦ κ. Ἐπάρχου καὶ τοῦ καθηγητοῦ κ. Παπαθεμιστοκλέους.

—Νέος Πρόεδρος Ἀγ. Βαρβάρας διωρίσθη ὁ κ. Παναγιώτης Ραπακούσης, τῆς δὲ Δροσοπηγῆς ὁ κ. Παῦλος Σπέλλας.

ΑΦΙΞΕΙΣ — ΑΝΑΧΩΡΗΣΕΙΣ

—'Αφίχθησαν ἡ ἐπανέκαμψαν ἐξ Ἀθηνῶν οἱ κ.κ. Νίκ. Ρεμπέλης, Βασ. Λέτσιος μετὰ τῆς κυρίας του, Πύρρος Παπαδιαμάντης, Χρ. Ζαφειρόπουλος μετὰ τῆς κυρίας του Ἀννούλας, Πέτρος Λούδας μετὰ τῆς κυρίας του, Κων.)νος Παπαδημούλης κ.ἄ.

—'Ομοίως ἐξ Ἀθηνῶν διὰ Βούρμπιανην οἱ κ.κ. Μιχ. Κατσένης, Ναπ. Μπάρκης, Μενέλαος Δημάρατος, Π. Παναγιώτου κ.ἄ.

—'Αφίχθησαν δομοίως ὁ Γυμνασιάρχης κ. Ἀθανάσιος Πλάκας, οἱ καθηγηταὶ κ.κ. Ἀ. Τσιτιμίδης, Α. Κάντας, Μάνος, Χαρίτος, Παπαθεμιστοκλέους, Ἀθανασόπουλος, Στασινὸς καὶ αἱ καθηγήτριαι Κυπαρίση, Παναγιωτίδου, Μπουγιαρίδου.

—'Επανέκαμψεν ἐκ τῆς ἀδείας του ὁ διοικητὴς τοῦ Τάγματος Ἐθνοφυλακῆς ταγματάρχης κ. Μουρτζούκος.

—'Ανεχώρησαν δι' Ἀθήνας ὁ κ. Δημ. Μηλίγκος μετὰ τῶν υἱῶν του κ.κ. Σπυρίδωνος, Νικολάου καὶ λοιπῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας του, διὰ Καβάλαν ὁ κ. Θεοδόσιος Τσιαλιαμάνης μετὰ τῆς κυρίας του, διὰ Βόλον ὁ κ. Παν. Ρούβαλης οἰκογενειακῶς, κ.ἄ.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

—Ο κ. Γεώργιος Σουτόπουλος, ὑπάλληλος Α.Τ.Ε. ἐγένετο εύτυχὴς πατὴρ ἄρρενος τέκνου.

—Οἱ δὲ κ.κ. Ἀθαν. Γκόγκος, Στ. Ράγγας καὶ Γεωργ. Κυρτζόγλου θηλέων.

ΓΑΜΟΙ

—Τὴν 21-9-69 ἐτελέσθησαν ἐν Κάτω Κονίτσῃ οἱ γάμοι τοῦ κ. Παναγιώτου Τζιάλλα μετὰ τῆς δίδος Ειρήνης Ἀθ. Γκότζου.

ΘΑΝΑΤΟΙ

—'Απεβίωσε τὴν 11-9-69 εἰς ἡλικίαν 37 ἑτῶν ὁ ἐκ Πύργου Κων.)νος Παπαχριστοδούλου.

—'Απεβίωσεν εἰς ἡλικίαν 49 ἑτῶν εἰς Ἀθήνας τὴν 22-9-69 ὁ διευθυντὴς τοῦ Β' Δημοτικοῦ Σχολείου Κονίτσης Ιωάννης Εύαγγελίδης καὶ ἐνεταφιάσθη τὴν ἐπομένην ἐνταῦθα. Ἡ κηδεία του ἐγένετο πάνδημος καὶ συγκινητική. Κατετέθησαν δὲ πολλοὶ στέφανοι μετὰ προσφωνήσεων εἰς τὴν σορόν του ὑπὸ τῶν Διδασκαλικῶν Συλλόγων Ιωαννίνων, Πωγωνίου καὶ Κενίτσης, ὑπὸ τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ Δημ. Σχολείων, ὑπὸ τῶν τριῶν Δημοτ. Σχολείων Κονίτσης, Συλλόγου Ἐθνικῆς Ἀντιστάσεως καὶ ὑπὸ διαφόρων ἄλλων Συλλόγων καὶ Σωματείων, τῶν ὅποιων ὁ ἐκλιπῶν ὑπῆρξε Πρόεδρος ἢ μέλος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτῶν.

—Εἰς τὸ χωρίον Πηγὴ (Πεκλάρι) ἀπεβίωσεν εἰς ἡλικίαν 98 ἑτῶν ἡ Βασιλικὴ Βουρδούκα.

—Εἰς Ιωαννινα ἀπεβίωσε τὴν 18-10-69 ὁ ἐκ Φούρκας συνταξιούχος δημοδιδάσκαλος Γεώργιος Ζ. Παπακώστας.

—Τὴν 27-9-69 ἐλαβε χώραν εἰς Κόνιτσαν Γενικὴ Συνέλευσις τῶν Ἀναπτήρων καὶ Θυμάτων Πολέμου τῆς περιοχῆς. Ἀπεστάλη δὲ ὑπὸ αὐτῶν καὶ τηλεγράφημα εὐγνωμοσύνης πρὸς τὴν Ἐθνικὴν Κυβέρνησιν.

—Τὴν 30-9-69 ἐντὸς τῆς αἰθούσης τῆς Λέσχης Ἀξιωματικῶν Φρουρᾶς Κονίτσης ἐπραγματοποιήθη συγκέντρωσις τῶν Ἀγωνιστῶν Ἐθνικῆς Ἀντιστάσεως Ε.Ο.Ε.Α. (Ν. Ζέρβα), πρὸς τοὺς ὅποιους ώμίλησεν ὁ Πρόεδρος τοῦ Συλλόγου αὐτῶν κ. Μιχαὴλ Σιώρος, ἀναπτύξας τὰ ἄρθρα τοῦ 179 Νομοθ. Διατάγματος περὶ Ἐθνικῆς Ἀντιστάσεως.

—Τὴν 1-10-69 ἐντὸς τῆς αἰθούσης τῆς Πνευματικῆς Στέγης Κονίτσης ἐπραγματοποιήθη συγκέντρωσις πολλῶν κατοίκων τῆς Κονίτσης καὶ ώμίλησε πρὸς αὐτοὺς ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐρανικῆς Ἐπιτροπῆς ἀνεγέρσεως τοῦ προσκυνηματικοῦ Ιεροῦ Ναοῦ Ἀγ. Κοσμά τοῦ Αίτωλοῦ ἐν Κονίτσῃ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας κ.κ. Σεβαστιανός, ζητήσας τὴν συνδρομὴν δλων. "Ηδη συνέδραμον, ως ἐπληρωφορήθημεν ἐκ στόματος τοῦ Σεβασμιωτάτου, οἱ ιερεῖς Πωγωνίου καὶ Κονίτσης ἀνὰ δραχμὰς χιλίας ἔκαστος, ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα προσέφερε δρχ. 50.000, ἡ Ἀγροτικὴ 30.000 καὶ πολλοὶ ἄλλοι φιλόθρησκοι διάφορα ποσά.

—'Επληρωφορήθημεν δτι ἐνεκρίθη πίστωσις ἐκ 250.000 δραχμῶν διὰ τὴν ἐπισκευὴν τῆς Ἀναγνωστοπούλειου Σχολῆς, ὅπου καὶ θὰ ἐγκατασταθῇ ἡ Τεχνικὴ Σχολὴ Κονίτσης.

—Τὸ κινητὸν ἀκτινοσκοπικὸν συνεργεῖον τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ μετέβη καὶ μεταβαίνει καθημερινῶς εἰς τὰ χωρία τῆς ἐπαρχίας μας, ὅπου καὶ προβαίνει εἰς τὴν ἀκτινοσκόπησιν τῶν μαθητῶν τῶν Σχολείων, καὶ ὅλων γενικῶς τῶν κατοίκων τῆς ὑπαίθρου.

—Δαπάνη τῆς οἰκογενείας τοῦ κ. Γεωργίου Μπαρμπούτη κατεσκευάσθη ὡραῖον εἰκόνισμα εἰς τὴν στροφὴν τῆς ὁδοῦ πρὸς Μητρόπολιν (Παπατζούμα) ἐν "Ανω Κονίτσῃ, ἀφιερωμένον εἰς τὸν Ἀγιον Νεκτάριον.

—Τὴν 7-10-69 ὁ Νομάρχης κ. Α. Μάλλιαρης ἐπεσκέφθη τὰ χωρία Ἀετομηλίτσαν, Λυκόρραχην, Πλαγιάν, Δροσοπηγὴν καὶ Λαγκάδαν.

—'Ανεχώρησε μετατεθεὶς εἰς Πάτρας ὁ τέως Είρηνοδίκης Κονίτσης κ. Στυλιανὸς Γιαννακάκης.

—Διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ παρὰ τὴν Κεντρικὴν Πλατείαν Κονίτσης τουριστικοῦ περιπτέρου ἔχορηγήθη πίστωσις ἐξ 150.000 δραχμῶν.

—Διάφορα τεχνικὰ ἔργα τῆς ὁδοῦ ἀπὸ γεφύρας Βουρμπιανίτικου πρὸς Μακεδονίαν ἀνέλαβον οἱ ἔργολάβοι κ.κ. Σιόντης καὶ Τσουμάνης.

—Ο Γενικὸς Ἐπιθεωρητὴς Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως κ. Ριτσακάκης ἐπεσκέφθη τὴν Κονίτσαν πρὸς ἔξετασιν ζητημάτων τῆς ἀρμοδιότητός του.

—Τὴν 15-10-69 ἀφίχθη εἰς Κονίτσαν ὁ περιοδεύων θίασος τῶν κ.κ. Αύγερινοῦ - Τζόγια καὶ ἔδωσε δύο παραστάσεις μὲ τὰ ἔργα «Κάιν καὶ Ἀβελ» καὶ «Ἐγκλημα καὶ Τιμωρία» καὶ μὲ κωμικὰ σκέτς, εἰς τὸ κινηματοθέατρον τοῦ κ. Πηγαδᾶ.

—Τὴν 19-10-69 ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας κ.κ. Σεβαστιανὸς ἔχειροτόνησεν εἰς πρεσβύτερον καὶ Ἀρχιμανδρίτην τὸν τέως Ιεροδιάκονον (θεολόγον) κ. Ἀνδρέαν Τρεμπέλαν. Εἰς τὴν χειροτονίαν παρευρέθη ἀφιχθεὶς ἐξ Ἀθηνῶν καὶ ὁ ὁμότιμος καθηγητὴς τῆς Θεολογίας τοῦ Πανεπιστημίου κ. Παναγιώτης Τρεμπέλας.

—Ομοίως τὴν 19-10-69 ἔλαβε χώραν ἐνταῦθα ποδοσφαιρικὴ συνάντησις μεταξὺ «Πίνδου» καὶ «Α.Ο.'Ανατολῆς», μὲ ἀποτέλεσμα 3 — 1 ὑπὲρ τοῦ «Α.Ο.'Ανατολῆς».

—Ἀποπερατώθη καὶ ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς ἔτους θὰ τεθῆ εἰς λειτουργίαν τὸ τυροκομεῖον Ἀετομηλίτσης.

—Ἐπιστρώνεται διὰ τσιμέντου (γκρὸ μπετόν) ἡ ἀπὸ τῆς Μητροπόλεως μέχρι τῆς Ἀγορᾶς Κονίτσης ὁδός.

—Τὴν 19-10-69 ὁ Δήμαρχος Ἰωαννίνων κ. Φιλίππου μετὰ τοῦ Προέδρου τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου καὶ ἄλλων Δημοτικῶν Συμβούλων ἐπεσκέφθησαν τὸ χωρίον Ἀμάραντον τὸ ὅποιον υἱοθετήθη ὑπὸ τοῦ Δήμου Ἰωαννιτῶν καὶ ἔξήτασαν ἐπιτοπίως τὰς διαφόρους ἀνάγκας του διὰ νὰ βοηθήσουν εἰς τὴν ἀνάπτυξίν του.

—Τὴν 26-10-69 ἡ ποδοσφαιρικὴ μας ὁμάδας «Πίνδος» ἡττήθη ὑπὸ τοῦ «Ἐθνικοῦ Φιλιππιάδος» μὲ τέρματα 1 — 0 εἰς Φιλιππιάδα.

—Ἡ ἐπέτειος τῆς 28ης Οκτωβρίου καὶ τοῦ ιστορικοῦ «ΟΧΙ» ἐορτάσθη καὶ εἰς Κόνιτσαν μὲ τὴν συνήθη λαμπρότητα, ἐνθουσιασμὸν καὶ πατριωτικὴν ἔξαρσιν. Ἐφάλη ἐπίσημος Δοξολογία εἰς τὴν ὁδούν παρέστησαν αἱ ἀρχαὶ καὶ ὁ λαὸς τῆς πόλεως. Τὸν πανηγυρικὸν τῆς ημέρας ἔξεφώνησεν ὁ δημοδιδάσκαλος κ. Μπούρης.

Κατόπιν ἐπηκολούθησαν ἐπιμνημόσυνος δέησις καὶ κατάθεσις στεφάνων εἰς τὸ Ἡρῶν τῆς Ἀγορᾶς καὶ παρέλασις τῶν μαθητῶν καὶ μαθητριῶν τῶν Σχολείων καὶ ίδρυμάτων τῆς Κονίτσης, τῶν Προσκόπων καὶ Ὁδηγῶν καὶ τμημάτων τΣρατοῦ καὶ Ἐθνοφυλακῆς. Ἐν συνεχείᾳ δὲ ἔλαβε χώραν δεξιώσις εἰς τὸ Δημαρχεῖον.

Τὸ ἀπόγευμα ἔχορεύθησαν εἰς τὴν Πλατείαν Ἐθνικοὶ χοροὶ καὶ τὴν ἐσπέραν διωργανώθη ὑπὸ τοῦ Στρατοῦ λαμπαδηφορία καὶ ἀνεγράφη διὰ πυρῶν ἐπὶ τοῦ ύψωματος τοῦ Προφήτου Ἡλία τὸ «ΟΧΙ».

Ἐδόθη δὲ καὶ εἰς τὴν Λέσχην Ἀξιωματικῶν χοροεσπερίς.

—Αφίχθησαν ἐξ Ἀθηνῶν οἱ κ.κ. Νίκος Λυμπερόπουλος μετὰ τῆς κυρίας του, Παν. Ζδράδος, Κων. Τζάλλας, Ἀθαν. Στεργίου, Ἰωάν. Ζούκης οἰκογενειακῶς κ.ἄ.

—Ανεχώρησαν ὁμοίως δι' Ἀθήνας ὁ κ. Γεώργιος Βαδάσης οἰκογενειακῶς, ὁ κ. Δημ. Τσαρτσάλης ὁμοίως, ἡ Κα Μερόπη Ρούβαλη. Καὶ ἐκ Βουρμπιανῆς οἱ κ.κ. Δημ. Κιτσαντώνης, Γεώργ. Παπακώστας, Ἀντών. Σιόμπος καὶ Παν. Παναγιώτου.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ — ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

—Ο δημοδιδάσκαλος κ. Ἀνδρέας Ἀναγνωστόπουλος ἐγένετο εύτυχὴς πατήρ ἄρρενος τέκνου, ὁ δὲ κ. Νίκ. Χατζηρούμπης θήλεος.

—Τὴν 5-10-69 ὁ ἐξ Ἰωαννίνων ιατρὸς κ. Νικόλαος Μαυρομάτης ἀνεδέχθη ἐνταῦθα ἀπὸ τὴν ιερὰν κολυμβήθραν τὸ ἀγοράκι τοῦ κ. Νίκου Παππᾶ, διευθυντοῦ τοῦ Ἐθν. Ὀρφανοτροφείου χαρίσας εἰς αὐτὸν τὸ ὄνομα Κωστάκης.

—Ομοίως δὲ τὴν 26-10-69 ἡ καθηγήτρια Κα Φεβρωνία Πατέα - Παναγιωτίδου ἐγένετο ἀνάδεχος τῆς κορούλας τοῦ κ. Σόλωνος Μ. Βλάχου, χαρίσασα εἰς αὐτὴν τὸ ὄνομα τῆς ιγαγιᾶς της, Ἀμαλία.

ΜΝΗΣΤΕΙΑΙ

—Ο κ. Γεώργιος Μπαρτζώκας, πτυχιοῦχος Α.Σ.Ο.Ε.Ε., καὶ ἡ Δνις Μιράντα Θ. Καρατζήμου, θυγάτηρ τοῦ Δημάρχου μας, ἀντήλλαξαν ἀμοιβαίαν ὑπόσχεσιν γάμου.

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

(Σημ. Οι έπιθυμούντες νὰ συμπεριληφθοῦν εἰς τὸν κατωτέρω κατάλογον παρακαλοῦνται νὰ διπευθυνθοῦν εἰς τὴν Διεύθυνσιν τοῦ Περιοδικοῦ)

ΔΙΚΗΓΟΡΟΙ ΑΘΗΝΩΝ

Νίκος Ἀργιάννης, Ἀσκληπιοῦ 7, τηλ. 611. 417
Νικόλ. Καζαμίας, Μπενάκη 24, τηλ. 627-725
Ἰωάν. Γ. Λυμπερόπουλος, Ἀλεξ. Σούτσου 5,
τηλ. 613-661.

Ναπολέων Μπάρκης, Ἀκαδημίας 63, 632-595
Νίκος Πύρρος, Ἐμμ. Μπενάκη 8 τηλ. 315-130
Πέτρος Φρόντζος, Λυκούργου 14, τηλ. 526-611
Ἰω. Ἀδαμαντίδης, Γ. Σταύρου 6, τηλ 526-669
Μιχ. Μαρτσέκης, Λυκούργου 14, τηλ. 526-611
Ἀπόστ. Κυπαρίσης, Πανεπιστημίου 64, τηλ.
613-702.

ΙΑΤΡΟΙ ΑΘΗΝΩΝ

Γεώργιος Γάκης, Παθολόγος - Ρευματολόγος,
Καρνεάδου 3, τηλ. 719-746

Εύαγγελος Γεωργίου, Παθολόγος, ΚΠόλεως 55,
Συν. Παπάγου, τηλ. 651-072

Νικόλ. Γιάκας, Παθολόγος - Καρδιολόγος,
Στουρνάρα 49α, τηλ. 634-470, οίκια: 651-498
Παντελῆς Γιαννούλης, Καρδιολόγος, Ε. Ἀντω-
νιάδου 1, τηλ. 815-850

Βασ. Γκατσόπουλος, Καρδιολόγος-Παθολόγος,
Κασσαβέτη 7 Κηφισιά, τηλ. 8 012-707

Φώτιος Γουσγούνης, Παθολόγος, Σόλωνος 116,
τηλ 616-563

Νικόλ. Γράβος, Καρδιολόγος, 28ης Ὁκτωβρίου
242, τηλ 813-664

Ἀριστοτέλης Ζακόπουλος, Μαιευτήρ, Βασ.
Φρειδερίκης 40, Περιστέρι, τηλ. 571-612

Πλάτων Κεχαγιᾶς, Παθολόγος, Διγενῆ Ἀκρίτα
15, τηλ 641-872

Χαρ. Κούσιος Παθολόγος, Πατρ. Ἰωακείμ 45,
τηλ 722-507

Μιχ. Μηλίγκος, Παθολόγος, Καρδιολόγος, Σκα-
λιστήρη 18, τηλ. 874-568

Φώτης Μπαρᾶς, Μαιευτήρ-Γυναικολόγος, Ὁ-
μήρου 58, Τηλ. 623.210

Ἀνδρέας Μπούζας διφθαλμίστρος Σκουφᾶ 59
τηλ. 611.172

Ἰωάννης Παπαδημούλης, Παθολόγος-Ἀναι-
σθησιολόγος, Ζήνωνος 21, τηλ. 521-664

Νικόλαος Τράντας, Ὀφθαλμίατρος-Ὑφηγητ.,
Γ' Σεπτεμβρίου 47, τηλ. 812-717

Βασίλειος Χρήστου, Ἀκτινολόγος, Κανάρη 19,
τηλ. 611-391

Χρήστος Χρήστου, Χειρουργός, Λιβίνη 4 (τέρ-
μα Ἰπποκράτους), τηλ. 647-765

Τάκης Γούσιας, Ἰατρὸς-Χειρουργός
Βασ. Σοφίας 37, τηλ. 716-090

Ζήσης Παπαγεωργίου, Παθολόγος-Καρδιολό-
γος, Κύπρου 72, τηλ. 845-593

Κώστας Ζέρβας, Παθολόγος-Καρδιολόγος,
Ἀραχώβης 16, τηλ. 630-783

ΔΙΚΗΓΟΡΟΙ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Ἀρ. Πύρρος, δόδος Μπότσαρη

Νικ. Πύρρος, » »

Σερ. Φράγκος, » Καπλάνη

Κωσ. Φρόντζος, » Μπότσαρη

Κωσ. Λαζαρίδης, 28ης Ὁκτωβρίου 75

ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΙ ΑΘΗΝΩΝ

Μερόπη Ἀδαμαντίδη, Ρόδου 43, τηλ. 874-702
Εύάγ. Αλεξιάδης Δημοκρίτου 1 τηλ 613-508
Φούλα Κρέμου, Βουκουρεστίου 20. Τηλ. 611.786
Κ. Φλώρος, Χαρ. Τρικούπη 65, Τηλ. 625.177

ΠΟΛ. ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ—ΑΡΧΙ-ΤΕΚΤΟΝΕΣ ΑΘΗΝΩΝ κλ.π.

Λέανδρος Γεροντάκης, ἀρχιτέκτων, Βασ. Σο-
φίας 133, τηλ. 662-893

Πέτρος Μπάκας, πολ. μηχανικός, Βεραντζέρου
22, τηλ. 531-428

Γεώργιος Ράγκας, Πολ. μηχανικός, Σωκράτους
59, τηλ. 520-719

Κων/τίνος Τσίλης, πολ. μηχανικός, Ἀριστεί-
δου 10, τηλ. 234-225

Χρήστος Φλώρος, μηχανολόγος—ήλεκτρολόγος,
Θεμιστοκλέους 42, τηλ. 619-805

Τεχνικὸν Γραφεῖον Δ Τσάνου, Σωκράτους 59
τηλ. 520-719

Τεχνικὸν Γραφεῖον, Ἐπαμ. Παπαχρήστου, μη-
χανικοῦ, Χαλκοκονδύλη 36, τηλ. 533-821
τηλ. 363 145

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

«Ἰωάννινα», Ν. Τσάκας, Βερανζέρου 10, τηλ
523-204

«Στάνλεϋ» Β Ρόζος, Δ Παγώνης καὶ Ε.
Τσάνος, Ὁδυσσέως 1, τηλ. 531-780

ΑΘΗΝΩΝ ΔΙΑΦΟΡΑ

«Νυφικὰ διάφορα», Βεατρίκη Τσαλαμάνη, Ἀγ
Μάρκου 10, τηλ 224-486

Βιοτεχνία Νεωτερισμῶν καὶ Εἰσαγωγαὶ (Ἐσό-
ρουχα—Δαντέλλες—Πλεκτὰ κλπ.), Μίλτος
Ζαφείρης Ο.Ε., Ἀθηναϊδος 3, τηλ. 229-564

«Νεωτερισμοὶ» Ἀ)φοὶ Ζαφείρη, Κολοκοτρώνη
34δ, τηλ. 234-070

Κορνίζες — Πίνακες, Σδράβος, Βύστης 21,
τηλ. 314 264

Ραφεῖον: Φροντζος Φίλιππος, Λέκκα 3, τηλ.
236-328

Εἰσαγωγαὶ: Εἴδη Γυναικεῖα, Φλώρος Νικόλ.,
Εύαγγελιστρίας 5, τηλ 236-927

Λογιστικὰ Νίκος Βρυζώνης, Ἐπιδαύρου 21,
τηλ. 534-605

Ἐλαιοχρωματιστής Ἀνδρέας Γκόντζος, Φω-
τομάρα 49, τηλ 917-892

Ραφεῖον Νίκος Καρρᾶς, Φειδίου 2, Τηλ. 627-193

Εύθ. Κήττας: Ἐμπορος ξυλείας δόδος Δημοσθέ-
νους 69, τηλ 529-538

ΙΑΤΡΟΙ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

·Αθαν. Μενέκας, ώτορινολαρυγγολόγος
δόδος Καραϊσκάκη

·Αλ. Πηγαδᾶς, δοντίατρος, Γιαλί—Καφενὲ

Κων. Κίγκας » δόδος Σαμο λ
Δημ. Κήττας Παθολόγος 28 Ὁκτωβρίου 12
Τηλ 82-52

ΔΙΑΦΟΡΑ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Κώστας Γέγιος : Ἐστιατόριον «Ἡ Κόνιτσα»
δόδος Καραϊσκάκη 9